Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 159 (9655).

1989 йил 25 август жума

Баҳоси 3 тийин.

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН

АҲОЛИ БИЛАН ЮЗМА—ЮЗ

КИРПИЧНАЯ посёлкаси аҳолисининг Олмалиқ шаҳар Совети ижроия комитети раиси Т. Топилов ва область Советининг депутати А. Ершов билан бўлиб ўтган учрашуви электр қуввати, ичимлик суви, газ ва экология масалалари билан боғлиқ муаммоларга бағишланди. Етишмовчиликларни тугатишнинг йўл-йўриқлари белгиланди.

Учрашув сўнгида посёлкада яқин вақтлар ичида клуб, кинотеатр, истироҳат боғи, болалар боғчаси қуриш, фольклор, ҳамда эстрада ансамбллари тузиш, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг уйига телефон ўтказиш каби ишлар режалаштириб олинди.

А. САИДОВ.

ЮҚОРИ БАҲО БЕРИЛДИ

Далаларни синчиклаб кўздан кечирган сифат комиссияси аъзолари колхознинг Умарали Муродов бошчилик қилаётган бригадаси ишига юқори баҳо бердилар.

Пискент районидаги Охунбобоев номли колхознинг бу бригадасида ғўза ҳозиргача 5 марта комплекс ишловдан чиқарилган, 3 марта сув қўйилган, бегона ўт йўқ, чилпиш сифатли ўтказилган, ҳар тупда 6—7 тадан бўлиқ кўсак бор.

— Бунга осонликча эришилмади,— дейди бригадир.— Табиий офат асоратларини енгиш учун астойдил меҳнат қилдик. Ҳамид Маматов, Фурқат Ҳожиматов сингари механизатор-звено бошлиқлари, Маъмур Ғанибоев, ака-ука Ўрозали ва Эркин Муродов каби сувчилар, Феруза Атаматова, Гулбаҳор Абдуваҳобова, Маҳбуба Ҳакимбоева, Сайёра Муродова сингари чопиқчилар бутун куч ва имкониятларини ишга солдилар. 70 гектар майдонда ҳосилга ҳосил қўшишни, парваришни давом эттирмоқдамиз.

А. ИКРОМОВ.

• 1 сентябрь арафасида

50 минг сўм тежалди

Тошкент район халқ маорифи бўлими (мудири Ўткир Маҳмудов)га қарашли мактаб биноларининг капитал ва жорий ремонт ишлари тугатилди. Бунда жамоатчилик, оталиқ ташкилотлари ҳамда ўқувчиларнинг иштироки сезиларли бўлди. Райондаги 15-, 18-, 33-ўрта мактаблар тўлиқ капитал ремонтдан чиқарилди. 27 мактабда эса жорий ремонт ишлари ниҳоясига етказилди. Ана шу мактабларда меҳнат ўқитувчилари бошлиқ юқори синф ўқувчиларидан ташкил топган қурилиш ремонт отрядлари фаолият кўрсатдилар. Оталиқ ташкилотлари эса уларни қурилиш материаллари билан таъминлаб турдилар. Ўқувчиларнинг ижтимоий фойдали меҳнатлари туфайли 50 минг сўмдан зиёд маблағ тежаб қолинди. Оталиқ ташкилотлардан Ильич номли колхоз (раиси Т. Алимов) К. Маркс номли колхоз (раиси Р. Акбаров), «Ленин йўли» (раиси С. Муҳаммаджонов) колхозлари мактабларга яхши ёрдам бердилар. Хусусан, Ильич номли колхоз коллективи райондаги 18-ўрта мактаб ўқувчилари учун қўшимча 8 та синф хонасини қуриб берди. 19-ўрта мактаб қозонхонаси эса колхоз ишчилари томонидан газлаштирилди. Буларнинг барчасига 17 минг сўмдан зиёд маблағ сарф этилди. Айни кунларда колхоз маъмурияти райондаги 13-ўрта мактаб учун 844 ўринли бино қурилишини бошлаб юборди. Карл Маркс номли колхоз миришкорлари эса 22-мактабда 320 ўқувчига мўлжалланган синф хоналарини қуришни якунламоқдалар. Шунингдек, колхоз деҳқон ва чорвадорлари янги ўқув йилида мактаб ўқувчиларини сархил сабзавот ва мева ҳамда сут маҳсулотлари билан таъминлаб туришни ўз зиммаларига олганлар.

Бундан ташқари «Ленин йўли» колхози 4-ўрта мактабга, жунни қайта ишлаш фабрикаси коллективи 35-ўрта мактабга янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш ишларида оталиқ ёрдамини аямади.

11-, 13-, 15-мактабларда ҳам жорий ремонт ишлари барвақт тугалланиб, бинолар сентябрда ўқувчиларни қабул қилиб олишга шай қилиб қўйилди. Шундай қилиб райондаги деярли барча мактабларда мавсумга тайёргарлик ишлари якунланди. Янги ўқув йилида ўқув-тарбиявий ишларни комплекс асосида олиб бориш учун замин тайёрланди. Маориф бўлими томонидан мактаб ремонтлари учун ажратилган 210 минг сўм тўлиқ ўзлаштирилди. 235 минг сўмлик ўқув жиҳозлари мактабларга жойлаштирилди.

С. СУЛТОНОВ.

ФАҚАТ ШАҲАРЛИКЛАР УЧУН

ОҲАНГАРОН районидаги «Оҳангарон» совхози деҳқолари қўшни Ангрен, Олмалиқ, Янгиобод шаҳарларининг меҳнаткашлари учун сара ва сифатли сабзавот маҳсулотлари етказиб беришни давом эттирмоқдалар. Биргина 3-бўлим деҳқонлари шаҳарлик меҳнаткашлар дастурхонига 68 тоннадан ортиқ карам, 40 тонна помидор, кўплаб бодринг ва бошқа сабзавот маҳсулотлари жўнатишди.

Тошбуви Давронова бошчилик қилаётган боғдорчилик бригадаси соҳибкорлари ҳам мевазорларда яхши ҳосил етиштирдилар. Айниқса олма мўл бўлди. Шу кунгача бу коллектив қўшни шаҳарлардан ташқари Иттифоқимизнинг марказий ўлкаларига ҳам 30 тоннадан зиёд мева жўнатди. Соҳибкорлар имкониятларини ҳисоблаб чиқиб эл дастурхонига яна 60 тоннадан ортиқ мева етказиб беришга аҳд қилишди.

М. ҚАЮМОВ.

• Агросаноат хабарлари

Ўртачаси 15 тийин

БЎСТОНЛИҚ районидаги «Ленинград» колхози меҳнаткашлари давлатга пиёз топшириш планини бажаришди. 2450 тонна ўрнига 2600 тонна маҳсулот топширилди. Бу борада хўжаликнинг Собир Омонов ҳамда Саъдилла Хайруллаев бошчилик қилаётган 4 ва 5-бригадалар юқори кўрсаткичга эришдилар.

Шунингдек, Анорқул Норбеков етакчилигидаги 1-бригада аъзолари ҳам сабзавот сотиш планини муддатидан олдин бажаришди. Қабул пунктларига 1123 тонна ўрнига 1250 тонна маҳсулот етказиб берилди.

Бригада аъзолари, айниқса, карамдан мўл ҳосил олишди. Бу йил 32880 сўмлик маҳсулот етиштирилиши планлаштирилган эди. Амалда 54397 сўмлик карам сотилди. Ҳар килограмм карамнинг ўртача нархи 15 тийиндан тўғри келди.

МУДДАТИДАН ОЛДИН

РАЙОН чорвадорлари давлатга саккиз ойлик сут сотиш планини ҳам ортиғи билан бажаришди. Ҳозиргача 56600 центнер серқаймоқ сут топширилди. Бу борада «Калинин» колхози сут соғувчилари пешқадамлик қилишмоқда.

Шунингдек, «Правда газетаси 50 йиллиги» ҳамда «Чорвоқ» совхозлари йиллик сут топшириш планини адо этиб, мажбурият ҳисобига маҳсулот топширишмоқда.

Н. ГУЛМЕТОВ.

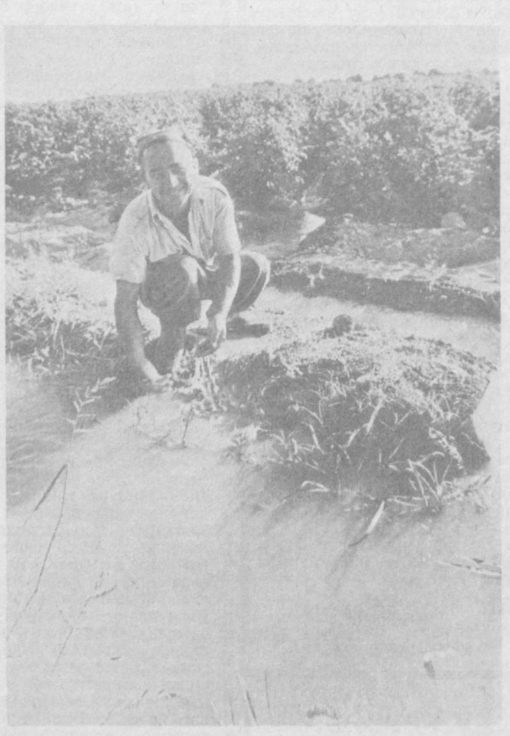

● ЧИНОЗ районидаги Киров номли колхозда ғўза парвариши давом эттирилмоқда. Айни кунларда барча майдонлардаги экинга сўнгги сув таралмоқда. 8-бригаданинг тажрибали сувчиси Носир Иброҳимов (юқоридаги сурат) кунига 2,5—3 гектар майдондаги ғўзани сувдан чиқармоқда.

● ШУ райондаги К. Маркс номли колхозда техника ремонти ҳам якунланди. Ўн бешта пахта териш машинаси мавсумга шай қилиб қўйилди. Бу ерда ремонт ишларини механизаторларнинг ўзлари амалга оширишди. Суратда: механизатор Ҳалил Набиев (чапдан) колхоз инженери Ўзгур Пардаев механик-ҳайдовчилар Қодир Расулов ва Маҳамат Набиев қилинадиган ишлар тўғрисида суҳбатлашишмоқда.

Суратчи Р. ГАЛИЕВ.

Журналистлар матбуот конференцияси

МИНИСТР БИЛАН МУЛОҚОТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика халқ таълими соҳасини қайта қуриш иши қандай бораётганлигини муҳокама қилишга бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ССР Халқ таълими министри М. А. Зоидов ва унинг ўринбосарлари республика матбуоти вакиллари билан учрашиб, шу кунларда қилинаётган ишлар, келгуси режалар ҳақида сўзлаб беришди.

Учрашувда ҳозир бўлган журналистлар министрлик вакилларига бир қатор саволлар билан мурожаат қилишди. Хусусан, министрликларнинг бирлаштирилиши ўзини оқладими, деган савол ҳам ўртага ташланди. Министрлик ташкил топганига эндигина бир йил бўлган, фаолият йўналишлари узил-кесил белгилаб олинаётган бугунги кунда бу саволга дафъатан узил-кесил жавоб бериш анча мушкул эканлиги ҳақида айтилди. Шунингдек, журналистлар халқ таълимини ривожлантириш учун, олий ўқув юртларида студентлар қабул қилиш ишларини яхшилаш, мактаблар ва ўрта таълим муассасаларини компьютерлар билан жиҳозлаш учун министрлик қандай чоралар кўраётганлиги билан қизиқдилар.

Мактаб ва мактабгача тарбия муассасаларида миллий тил билан боғлиқ муаммолар қандай ҳал этилаётгани хусусида ҳам қизғин мунозаралар бўлиб ўтди. Бундан ташқари мактабларда ўзбек тилидаги дарсликларнинг танқислигига барҳам бериш мавзуси кўтариб чиқилди.

Олий ўқув юртларига қабул жараёнида ҳамон учраб турган баъзи тартибсизликлар, порахўрлик ҳолларига министрлик эътибори жалб этилди.

Журналистлар министрлик диққатини ҳозирги кунда республика халқ таълими соҳасидаги мавжуд бошқа камчилик ва нуқсонларга, ечимини кутаётган кўплаб муаммоларга қаратдилар. Бир қатор конкрет мисоллар келтирилди. Халқ таълимининг Ўзбекистондаги мутасаддилари бу муаммоларни имкони борича тезроқ ўрганиб, ҳал қилишлари лозимлиги таъкидланди.

У. АБДУШОҲИДОВ.

ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

ТОШКЕНТ область партия комитетида умумий асосдаги маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ва маҳаллий хўжалик тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Давра суҳбатида область шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетларининг раислари, область ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг раҳбарлари, область партия комитетининг ташкилий-партиявий ва кадрлар иши бўлими ходимлари иштирок этдилар.

Давра суҳбатини халқ депутатлари область Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари О. Г. Айдаков бошқариб борди.

Қонун лойиҳаси бандларини муҳокама қилиш чоғида давра суҳбати қатнашчилари кўплаб қимматли фикр-мулоҳазалар билдирдилар, фойдали таклифлар киритдилар. Маҳаллий ўз-ўзини бошқаришни такомиллаштиришга, маҳаллий Советларнинг ҳуқуқ ва мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган барча таклифлар умумлаштирилиб, СССР Олий Советининг шу масалалар билан шуғулланувчи махсус комиссиясига юбориладиган бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Кўп йил самарали ишлаганликлари, қурилиш объектларини ишлаб чиқиш, тадқиқ этиш ва лойиҳалаштириш тажрибасини такомиллаштиришга шахсий ҳисса қўшганликлари ҳамда жамоат турмушида фаол қатнашганликлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилди;

* * *

Гольдман Ян Абрамович — «Узгипротяжпром» давлат лойиҳа институти бош инженерининг ўринбосари.

Гончаров Николай Степанович — «Узгипротяжпром» давлат лойиҳа институти лойиҳа бош инженери.

Дрейман Рафаил Яковлевич — Инженер-техника тадқиқотлари Ўзбекистон давлат институти бўлимининг бошлиғи.

Мамасолиев Абдуманнон — «Узниипградостроительство» институти бўлимининг лойиҳа бош инженери.

Сайдалихўжаев Ғани Набиевич — Ўзбекистон давлат инженер-техника тадқиқотлари институтининг директори;

* * *

Қурилиш объектларини ишлаб чиқиш, тадқиқ этиш ва лойиҳалаш, янги техника ва илғор технологияни қўллаш борасида кўп йил самарали ишлаганликлари ҳамда жамоат турмушида фаол қатнашганликлари учун «Узгипротяжпром» давлат лойиҳа институтининг бўлим бошлиғи **Абдулла Мирраҳимов** ҳамда Ўзбекистон давлат инженер-техника тадқиқотлари институтининг бўлим бошлиғи **Леонид Яковлевич Никитюк** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади;

* * *

Юқори малакали мутахассисларни тайёрлашда кўп йил самарали ишлаганлиги, физкультура ва спорт соҳасидаги илмий муаммоларни ишлаб чиқишга шахсий ҳисса қўшганлиги учун Ўзбекистон давлат физкультура институтининг спорт медицинаси кафедраси мудири ўртоқ **Озод Рихсиевага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди;

* * *

Кўп йил самарали ишлаганликлари, тарих фанини ривожлантиришга ва шарқшуносларнинг Ўзбекистон илмий мактабини яратишга, илмий кадрларни тайёрлашга шахсий ҳисса қўшганликлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтларининг қуйидаги ходимларига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди:

Абдуллаев Исматулла — шарқшунослик институтининг етакчи илмий ходими.

Оқилов Комил Оқилович — тарих институти бўлимининг мудири.

Аҳмедов Борий Аҳмедович — шарқшунослик институтининг етакчи илмий ходими;

* * *

Ёшларни касбга йўналтириш соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги, темир йўл транспорти мутахассисларини, етакчи касблар ишчиларини ўқитиш ва тайёрлашга шахсий ҳисса қўшганлиги, фаол ижтимоий фаолияти учун Ўрта Осиё темир йўли ёшларни касбга йўналтириш ва кўникtiриш кабинети ишлаб чиқариш таълими мастери ўртоқ **Анатолий Матвеевич Давидовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвони берди;

* * *

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, бригада ишини моҳирона уюштирганлиги, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги ва жамоат турмушида фаол қатнашганлиги учун «Средазтрансстрой» трестига қарашли 623-қурилиш-монтаж поезди дурадгорларининг бригадири ўртоқ **Абдулла Шарипович Воҳидовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берди;

* * *

Тошкент метрополитени қурилишида ишлаб чиқариш топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари, илғор технологияни жорий этганлиги, юқори сифатли қурилиш-монтаж ишлари учун «Ташметрострой» трестининг бош инженери ўртоқ **Владимир Николаевич Ждановга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берди;

* * *

Талабаларни жисмоний тарбия ва спортга жалб этиш борасида қилган кўп йиллик самарали ишлари, юксак малакали спортчиларни тарбиялашда, институтда спорт комплексини барпо этишда фаол қатнашганлиги учун Тошкент қишлоқ хўжалик институти жисмоний тарбия кафедрасининг мудираси ўртоқ **Тамара Михайловна Ерофеева** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Капитал қурилиши соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги, республика коммунал хўжалигини ривожлантиришга қўшган шахсий ҳиссаси учун Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узсантехгазмонтаж» тресті Тошкент область монтаж бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Борис Федорович Самограевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвони берди.

* * *

Кўп йил самарали ишлаганлиги, Тошкент атрофи геологик-иқтисодий районининг минерал—хом ашё базасини мустаҳкамлашга қўшган шахсий ҳиссаси ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этганлиги учун «Ташкентгеология» бирлашмаси шарқий Қурама геология-қидирув экспедицияси Чотқол—Қурама тахмин қилиш — тафтиш этиш партиясининг бошлиғи ўртоқ **Павел Михайлович Голошчуковга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Кўп йил ҳалол меҳнат қилганлиги, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги ва ижтимоий ҳаётда фаол қатнашганлиги учун «Ташкентгеология» бирлашмаси шарқий Қурама геология-қидирув экспедицияси Қурама геология-қидирув партиясининг проходкачиси **Тоғай Ортиқов** ва Қочбулоқ геология-қидирув партиясининг бурғулаш мастери **Валерий Сабриевич Муротов** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СУДИ АЪЗОСИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Йўлдош ИМОМОВ Тошкент область судининг аъзоси этиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. ИБРОҲИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1989 йил 23 август.

ҚЎҚОНДАГИ СУД МАЖЛИСИДА

ҚЎҚОН (Фарғона области). 23 август. (ЎзТАГ мухбири). Июнь ойида Фарғона областида бўлиб ўтган тартибсизликлар юзасидан бошланган биринчи суд мажлисида бугун айбланувчи сўроқ қилинди, жабрланувчилардан бир қисмининг кўрсатмалари эшитилди.

Илгари хабар қилинганидек, Ленинград районидаги Катта Қашқар қишлоғида яшаб ҳеч қаерда ишламай юрган 20 яшар Ҳабибулло Абдураҳмонов Фарғона область суди коллегияси (раислик қилувчи — С. Йўлдошев, маслаҳатчилар — инженер А. Қодиров ва товаршунос М. Ражабова) олдида жавоб бермоқда. Уни адвокат М. Омонов ҳимоя қиляпти, шаҳар прокурори М. Жўраев айбномани қувватламоқда.

Терговчилар Абдураҳмонов Ўзбекистон ССР жиноят кодексининг олтита моддасида кўзда тутилган жиноятларни содир этган: оммавий тартибсизлик келтириб чиқарган, қурол ва ўқ ўғирлаган, ички ишлар органлари ходимларининг ҳаётига қасд қилган, транспорт воситасини олиб қочган, йўл-транспорт ҳодисасини келтириб чиқарган ва талончилик қилган, деб ҳисобламоқда. Судланувчи оммавий тартибсизликни ташкил этишдан бошқа ҳамма айбларига иқрор бўлди. Айбланувчининг кўрсатмаларидан ва жабрланувчиларнинг гапларидан қуйидаги манзара намоён бўлди.

7 июнь куни у «Қўқондаги қариндошлариникига бориш учун автобус кутиб турганда» шу ердан ўтиб кетаётган ва одам тўла «юк машинасига ўтиришга мажбур қилишди». Пичоқ билан қуролланган икки киши, ҳамма вокзалга борсин, у ердан месхети турклари жўнаб кетишмоқчи: «биз уларни боплаб кузатиб қўямиз» деб буюрди. Бироқ шаҳарда бир гуруҳ милиционерлар беш киши уларнинг йўлини тўсди, ҳозир маълум бўлишича, ўшанда уларга ўқ отиш қаттиқ тақиқлаб қўйилган экан.

Қатағончилар ана шу мард одамларга ҳужум қилишди, биринчи бўлиб «юк машинасига зўрлаб ўтқазилган» Абдураҳмонов ҳужум қилди. У «ур милицияни!» деб бақириб, участка инспектори Р. Сувонқуловга ташланди ва унинг бошига, бўйнига урди. Милиционер боши лат еб йиқилди, оломон уни калтаклаётган пайтда Абдураҳмонов милиционернинг тўппончасини ва икки обойма ўқини олди. Милиционер Н. Бекматов ўртоғига ёрдамга етиб келди, у ҳаммани тарқалишга ундади, лекин бўйнига темир таёқ тушиб йиқилди. Судланувчи: мен риштонликман, у ерда милиционерлар акамни ўлдиришди, энди мен сени ўлдираман, деб бақириб, тўппонча тепкисини бир неча бор босди. Лекин ўқ отилмади; тўппончанинг мурвати буралмаган эди. Шундан кейин Абдураҳмонов калтакланаётган участка инспекторини мўлжалга олиб, уни отмоқчи бўлди, лекин яна ўқ отилмади.

Кечқурун ҳаммани «дуч келиб қолган» юк машинаси уйига элтиб қўйди. Эртасига Абдураҳмонов оломон билан яна Қўқонга келди. Айтишича, уни яна «машинага ўтиришга мажбур қилишган» эмиш. Шунга қарамай, Қўқонга келгач у нон олиш учун келган граждан К. Буренковнинг (ҳозир у қаттиқ лат егани учун касалхонада ётибди) ИЖ — планета мотоциклини эгаллаб олади. Уч киши мотоциклга ўтириб, (Абдураҳмонов рулни бошқаради) шаҳар бўйлаб юрадилар...

Бу қуролли кишилар нималар қилганлигини батафсил гапириш анча вақтни олади. Очиғини айтганда унинг гапларини такрорлаш жуда оғир. Бу воқеалар ҳақида матбуотда ёзилган. Ҳабибулло ўша куни кечқурун мотоциклда уйига қайтади. Қишлоқлардан биридан ўтаётиб велосипедда кетаётган 15—16 ёшлардаги М. Абдураҳмонов деган йигитчани босиб кетади, жабрланувчи суд мажлисида сўзга чиқди, у энди мажруҳ бўлиб қолган — боланинг оёғини кесиб ташлашган...

Абдураҳмонов тўппончани ҳовлисидаги сомон ичига яширади.

Лекин эркинликда кўп юрмади, тергов оператив иш олиб борди. 11 июнда Абдураҳмонов шубҳа остига олиниб сўроққа чақирилди, икки кундан сўнг ушлаб турилди яна икки кундан кейин қамоққа олинди.

Суд қандай тугашини башорат қилмай ўз фикримизни айтмоқчимиз. Айбланувчи судда ҳамма воқеалар ҳақида, ўша даҳшатли кунларда қилган ишлари тўғрисида очиқ-ойдин гапириб тўғри қилмоқда. Суд унинг «ур милицияни» деб бақирганини тартибсизликка чақириш, деб ҳисоблайдими? «Тасодифий» юк машиналарига мажбур қилиб ўтказилганига ишонармикан, чунки, «мажбур қилиб ўтказилган» йигит кейин шу қадар тажовузкорлик билан ҳаракат қилган.

Ҳукм чиқарилишини кутамиз.

КИТОБХОНЛАР ДАВРАСИДА

ЯҚИНДА область китобсеварлар жамияти ва Ўзбекистон ССР Ёзувчилар уюшмаси бадиий адабиётни тарғиб қилиш бюроси ташаббуси билан бир гуруҳ ёзувчи ва шоирлар Пискент райони хўжаликларида бўлиб, меҳнаткашларнинг шу кунларда амалга ошираётган ишлари ва турмушлари билан танишдилар, қизиқарли ижодий учрашувлар ўтказдилар.

Калинин номли колхозда бўлган учрашув ошкора суҳбат шаклида ўтди. СССР Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси, ёзувчи Марва Жалолиддинова тўпланганларга мамлакатимизда амалга оширилаётган қайта қуриш ва демократиялаштириш жараёни, айниқса, ҳозирги пайтда кишилар онгини ўстириш муҳим муаммолардан бири эканлиги, одамлар ўртасидаги муносабатларда кўпинча меҳр-оқибатнинг етишмаслиги ҳақида сўзлаб берди.

Шоир Ёдгор Обидов эса Тиллар тўғрисидаги қонун лойиҳасининг муҳокамасига доир фикр-мулоҳазаларини ўртага ташлади.

Шундан сўнг ёш шоир Музаффар Аҳмедовнинг ҳажвий шеърлари қизиқиш билан тингланди.

«Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги» колхозида Туркovул деган қишлоқ бор. Бу ерда асосан месхети турклари истиқомат қилишади. Фарғонада содир бўлган кўнгилсиз воқеалар бу ерда ҳам акс садо берди. Тўғрироғи, узоқ йиллар ўзбеклар билан тинч-тотув яшаб келаётган турклар ўртасида турли хил миш-мишлар тарқалди, ваҳимага тушган баъзи бир кишилар бу ердан кўчиб кета бошлашди. Аммо колхоз раисаси З. Деҳқонбоева ва партия ташкилотининг котиби И. Капитоновнинг саъйи-ҳаракати, одамларни тинчлантириш учун тинмай елиб-югуришлари натижасида қишлоқда осойишталик таъминланди. Эндиликда кўпчилик ўзининг қадрдон иш ўрнида тер тўкаяпти. Қўрқув ва ваҳима туфайли уйларини ташлаб кетган айрим кишилар меҳнат қучоғига қайтишмоқда.

Қишлоққа ташриф буюрган Ўзбекистон ССР Ёзувчилар уюшмаси бадиий адабиётни тарғиб қилиш бюросининг директори Сиддиқа Аъзамова ва шоир Файзи Шоҳисмоил тўпланганларга партия ва ҳукуматимизнинг миллатлараро муносабатларни барқарорлаштириш борасида тутаётган сиёсати хусусида сўзлаб бердилар, тинч-тотув яшаб келаётган халқлар ўртасига адоват уруғи сочмоқчи бўлаётган кимсаларнинг миш-миш ва иғволарига учмасликка даъват этдилар.

Меҳнат аҳли билан ошкора мулоқот «Гулистон» колхозида ҳам ўтказилди. Бу ерда шоирлардан Назармат, Ф. Усмонова ва Р. Ғаниевга колхоз раиси С. Умаров ҳамроҳлик қилиб, хўжалик меҳнаткашларининг яратувчилик ишлари хусусида ҳикоя қилиб берди, айни пайтда халқимизнинг келгуси ҳаёти билан боғлиқ долзарб муаммоларни тилга олди.

Раис бошқа муаммолар қатори Олмалиқ мисни бойитиш фабрикасининг чиқитлари колхознинг унумдор ерлари ва ерости сувларини булғаётганлиги, айниқса, колхоз қишлоғидан унча узоқ бўлмаган масофада қад кўтарган «сунъий тоғ», яъни олтингугурт кислотаси ва қум аралашган чиқитлар шамолда хонадонларга бостириб келиши, бу кишиларнинг сиҳат-саломатлигига ёмон таъсир этаётганлиги ҳақида куюниб гапирди.

Шундан сўнг ижодкорлар республикамизда қайта қуриш жараёнининг чуқурлашишида матбуот органлари, адабиёт ва санъат намояндаларининг ҳиссаси, жумладан, «Тошкент ҳақиқати» газетаси журналистлари олиб бораётган ишлар борасида ҳам ҳикоя қилдилар, ўзларининг ижод намуналаридан ўқиб бердилар.

Меҳнаткашлар билан бўлган учрашувларда шунингдек, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар уюшмаси бадиий адабиётни тарғиб қилиш бюроси қошидаги лирик хонанда Э. Салаев раҳбарлик қилаётган «Дилнавоз» ансамбли санъаткорлари фаол иштирок этиб, ўзларининг классик ва замонавий қўшиқлари ҳамда рақслари билан томошабинларга завқ бағишладилар.

Бундай учрашувлар Оҳангарон ва Чиноз районларида ҳам бўлиб ўтди.

М. АЛИМАТОВА,
область китобсеварлар жамиятининг ходими.

• Касаба союз ҳаёти: ҳисобот ва сайловлар

ИЖАРАГА КЕНГ ЙЎЛ

Лариса Михайловна Мироненко уч йилдан бери Олмалиқ рўзғор химияси заводининг касаба союз комитети раиси. Шу уч йил корхонага иқтисодий мустақиллик берилган дастлабки даврларга тўғри келди. Ишлаб чиқаришдан зарар кўриб келинаётган, шаҳардаги қолоқ корхоналардан ҳисобланган завод оёққа тура бошлади. Имкон туғилиб меҳнаткашларнинг иш ва дам олиш шароитларини яхшилашга, умуман инсон омилини оширишга ҳам эътибор берила бошланди. Қисқа вақт ичида бу борада анча ишлар қилинди.

Лариса Михайловна касаба союз комитетининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов конференциясида қилинаётган ишлар ҳақида батафсил гапирди. Ўтган йили завод территориясидаги йўллар текисланиб, асфальтланди. Ишчилар ошхонаси дид билан қайта ремонт қилиниб янги мебеллар билан жиҳозланди.

Ишлаб чиқариш биносида душхоналар ишга туширилди. Финча усулда қурилган ҳаммом эса фойдаланишга топширилиш арафасида. Аммо қишги спорт зали ҳамон ремонттталаб бўлиб ётибди.

Заводда иш кийими тикиш салони бор. Ҳадемай озиқ-овқат ҳамда саноат моллари магазинлари очилади. Ишчиларнинг тушлик пайтларини кўнгилдагидек ўтказишлари учун шароитлар яратиляпти. Йил бошида энг бежирим ва қулай дам олиш хоналари учун конкурс эълон қилинган эди. Ишчилар ўз кучлари билан шундай имкониятларни юзага келтиришди. Хоналар заводнинг социал ривожлантириш фондидан ажратилган маблағлар ҳисобига юмшоқ мебеллар билан жиҳозланди. Хоналарни алоҳида иштиёқ билан тайёрлаган коллективларга мукофотлар тақдим этилди. Контрол ўлчов ва автоматик асбоблар участкаси ҳамда ремонт цехи коллективлари ана шу мукофотларни олишга сазовор бўлди.

Амалга оширилаётган ишлар ҳали етарли эмас. Чунки 800 нафардан ортиқ ишчи ва инженер-техник ходим меҳнат қиладиган коллективнинг етмиш процентини аёллар ташкил этади. Шундай йирик коллектив ўз дам олиш зонаси ҳатто профилакторийсига ҳам эга эмас. Ўтган йили коллективнинг бор йўғи 18 нафар аъзосигина дам олиш уйларига йўлланма олди. Шунга қарамай на комитет раиси ва на делегатлар конференцияда бу ҳақда лом-лим демадилар. Заводда шу пайтгача фақат гинеколог ва стоматолог врачлари бўлган медицина пункти очишга муваффақ бўлинди, холос. Аслида, агар турғунлик йилларида чиқарилган ҳар хил инструкция ва қонунларга амал қилинса бу ҳам йўқ эди. Улар ўз медпунктларига фақат терапевт врач олиш ҳуқуқига эга эдилар. Қайта қуриш шарофати билан корхона коллективининг ўз маблағлари ҳисобига таъминлаш эвазига ана шу мутахассислар ишга олинди. Шунга қарамай Лариса Михайловна ўз ҳисобот докладида ишчиларнинг бетобланиши туфайли йилига қанча иш вақти йўқотилаётганлигини чуқурроқ таҳлил қилиб кўришга уринганлиги сезилмади. У инсон омили ролини ошириш борасида амалга оширилаётган ишларни қайд этиш билангина чегараланди.

Докладда касаба союз комитети аъзоларининг фаолияти ҳақида ҳам яхши фикрлар билдирилган бўлишига қарамай, ишчилар иккинчи сменада ошхона ошпазлари ёмон ишлаётганлигини танқид қилдилар. Тайёрланаётган овқатларнинг сифати пастлиги, бу ҳақда кўп гапирилаётган бўлишига қарамай ўзгариш бўлмаётганлиги таъкидланди.

Болалар боғчасида таъминот ёмонлиги ҳам танқид қилинди:

— Болаларга ёзнинг мевалар ғарқ пишган шу кунларида ҳам ҳўл мевалар берилмаяпти,— деди ишчилардан бири.— Улар шу кунларда ҳам қуруқ мевалардан тайёрланган компотлар истеъмол қилмоқдалар. Тўғри, бозорда нарх-наво ошиб кетди. Лекин бу болаларни шу сабабдан ҳамма нарсадан маҳрум қилиб қўявериш керак деган гап эмас-ку. Боғча таъминоти учун ажратилаётган маблағ миқдорини ошириш керак.

— Кўргазмали агитация воситалари устида ҳам ишланмай қўйилганига анча бўлди,— деди музокарада сўзга чиққан катта технолог В. И. Николаев.— Корхонамизда ўрнак қилиб кўрсатишга арзигулик ишчиларимиз йўқ эмас. Лекин завод олдидаги Ҳурмат тахтасига неча йиллардан бери қаралмайди. Бунинг устига корхонамиздаги меҳнат интизоми ҳақида ҳам мақтаниб гапира олмаймиз. Уни, ихтирочилар ва рационализаторлар ишини изга солиш учун ҳам касаба союз комитети бирон тадбир кўрганини билмайман.

Ишчилар социалистик мусобақа ошкоралиги таъминланмаётганлигини ҳам танқид қилдилар. Ҳар бир цех ва участкада план-топшириқларнинг бажарилишини қайд этиб бориладиган махсус тахталар бор. Лекин улардаги рақамлар янгиланмайди. Ишчилар бутун корхонагина эмас, ҳатто ўз участка ва цехларида ҳам ишлаб чиқариш планлари қандай бажарилаётганлигидан хабарсиз юрадилар.

Лекин заводда ишчи-хизматчиларни уй-жой билан таъминлашга яхши эътибор берилляпти. Бу йил 10 кишига шахсий уй қуриш учун ер участкаси берилди. Бундан ташқари улуш қўшиш йўли билан ҳам уй-жой қуриляпти. Бу йил шу мақсадларга 300 минг сўм ажратилди.

Ишлаб чиқаришда ҳам яхши натижаларга эришиляпти. Жумладан, ўтган етти ойда товар маҳсулоти етказиб бериш плани 107,8 процент қилиб адо этилди. Реализация плани 100 процент бажарилди. Ишлаб чиқаришдан 2 миллион 908 минг сўм фойда олинди.

Бу ютуқларнинг асосий омили янги иқтисодий усулларга кенг йўл берилаётганлигидадир. Шу йилдан бошлаб заводнинг цех ва участкалари ижара пудратига ўтиб ишлай бошлади. Келаси йилдан эса бутун корхона ижарага олинади. Лекин Олмалиқ рўзғор химияси заводи ҳамон ўз маҳсулотини 100 процент давлат буюртмаси асосида ишлаб чиқармоқда. Тўғри, корхонага пландан ташқари ортиқча ишлаб чиқарилган маҳсулотни мустақил реализация қилиш ҳуқуқи берилган. Лекин ҳозирча бундай ортиқча маҳсулот камчиликни ташкил қиляпти. Айниқса, бутун шаҳарда кир ювиш воситалари етишмаётгани ҳолда бундай маҳсулотнинг кўпчилик қисми ҳатто чет элларга экспорт қилиняпти. Корхонанинг ўз ишчилари ҳам ҳар ойда белгиланган норма асосида таъминланмоқдалар...

Ўтган уч йил Олмалиқ рўзғор химияси заводи учун ана шундай ютуқлар ва камчиликлар йили бўлди. Конференция делегатлари касаба союз комитети ишини қониқарли деб топдилар. Барча цех ва участкалар сайловда қатнашиш учун ўз номзодларини таклиф этишди. Лекин очиқ овоз бериш йўли билан ўтган 1-босқичда фақат сифат бўйича директор ўринбосари А. И. Цисолина, касаба союз комитети раиси Л. М. Мироненко ва катта технолог В. И. Николаевлар касаба союз комитети раислигига даъвогарлик қилиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Сайловнинг иккинчи босқичида қатнашган 59 нафар делегатдан 40 овоз олган Л. М. Мироненко касаба союз комитети раислигига қайта сайланди. Делегатлар касаба союз комитети аъзолари составини ҳам қайта сайладилар. Шуни алоҳида қайд этиб ўтиш керакки, конференция оммавий қўл кўтаришлар руҳида ўтмади. Делегатлар номзодларни манфаатдорлик билан муҳокама қилдилар. Уларнинг ютуқ ва камчиликлари ҳақида, ушбу лавозимда ишлашга лаёқатли ёки лаёқатли эмасликлари ҳақида қизғин баҳслар борди. Бу касаба союзларининг меҳнаткашлар ҳаётида катта роль ўйнай бошлаганидан, ишчиларнинг эса ишлаб чиқаришни бошқариш ишида тобора кенгроқ иштирок эта бошлаганларидан далолатдир.

М. ҚОСИМОВА.

«ИЗВЕСТИЯ ЦК КПСС» ЖУРНАЛИНИНГ НАВБАТДАГИ СОНИ

«Известия ЦК КПСС» журналининг 8-сонида партия Марказий Комитетининг 1989 йил июль ойидаги иши тўғрисида ахборот эълон қилинган. Сиёсий бюронинг «Қайта қуришни ва сиёсий ислоҳотни чуқурлаштириш шароитида партия ташкилотларининг ўз сафларини мустаҳкамлаш ва КПСС составини янгилаш соҳасидаги иши тўғрисида»ги қарори, бошқа қарорлар чоп этилган.

«Стенограммалар, суҳбатларнинг ёзувлари, ҳисоботлар» деган янги рубрика остида М. С. Горбачевнинг «Ленинграддаги «Ижорский завод» бирлашмаси ишчилари билан 11 июль куни бўлган суҳбати журналхонлар эътиборига ҳавола этилган.

КПСС Марказий Комитетининг халқаро сиёсат масалалари комиссиясининг хатида ташқи иқтисодий алоқаларни қайта қуриш жараёнида чет мамлакатлар билан ҳамкорликда орттирилган тажриба таҳлил этилган. «Партия сафларини мустаҳкамлаш учун фаол ишлайлик» сарлавҳаси остида КПСС Марказий Комитетининг партия қурилиши ва кадрлар билан ишлаш сиёсати масалалари комиссиясининг мажлиси тўғрисида ҳисобот босилган.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети Владимир области коммунист раҳбарларининг уй-жой қуришни жадаллаштиришга оид ишини ўрганди, Марказий Комитетнинг умумий бўлими билан биргаликда Удмуртия АССРда гражданларнинг хатлари, шикоят ва аризалари билан ишлашдаги камчиликлар ва нуқсонларни очиб ташлади. Партия контроли комитетининг июль ойидаги иши тўғрисидаги ахборотда ана шу ва шунга ўхшаш долзарб масалалар ёритилган.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 30—40 йилларда ва 50-йиллар бошида содир бўлган репрессиялар билан боғлиқ материалларни қўшимча ўрганиш комиссиясининг ҳужжатлари «Советларга қарши бирлашган троцкийчи-зиновьевчи марказ» деб аталмиш «марказ»га бағишланган. Шу билан боғлиқ тарзда ВКП(б) Марказий Комитетининг 1935 йил 18 январдаги ва 1936 йил 29 июлдаги ёпиқ хатлари эълон қилинган.

«Ахборот ва хроника» бўлимининг материалларида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти сиёсий органларининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик борасидаги иши, КПСС Ростов область комитетининг қишлоққа оталиқ ёрдами ташкил этиш тажрибаси тўғрисида, партия ходимларини сайлаш ва тасдиқлаш тўғрисида ҳикоя қилинади.

«КПССнинг халқаро алоқалари» рубрикасидаги материалларни ўқиб, журналхон миллатлараро муносабатлар масалалари хусусида Совет — Югославия маслаҳатлашувларидан хабардор бўлади. Худди шу бўлимда июль ойида бўлган музокаралар, учрашувлар ва суҳбатларнинг хроникаси ўрин олган; Греция Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари Г. Фаракос ва ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари М. Раковский таржимаи ҳолига оид маълумотномалар бор.

Ўқувчиларнинг илтимосига кўра, журналда «В. И. Ленин қайси йилдан партия аъзоси бўлган эди?», «1917—1922 йилларда кимни партия Марказий Комитетининг секретарлари этиб сайлашган эди?» деган саволларга батафсил жавоблар берилган. «КПСС Марказий Комитетининг почтаси» бўлими журналхонларни меҳнаткашларнинг туб иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга тааллуқли айрим масалаларга оид хатлари, Горький областида қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга оид иш тажрибаси билан таништиради.

Журнал бу сонининг архив материаллари орасида РКП(б)нинг VIII съезди иши тўғрисидаги ҳикоя асосий ўринни эгаллаган. 1919 йилнинг 29 мартида Петроград партия ташкилоти аъзолари йиғилишида Г. Е. Зиновьев қилган докладнинг стенографик ёзуви эълон қилинмоқда. Коммунистлар 1927 йилда Марказий Комитет Сиёсий бюроси аъзоларига ва И. В. Сталинга юборган икки хатда коллективлаштириш бошланиши арафасидаги воқеалар хусусида гап боради. Партия Краснодар ўлка комитети архивида сақланаётган ВКП(б) Сочи шаҳар комитети бюросининг 1935 йил 16 май куни бўлган мажлиси протоколи ҳам шу сонда эълон қилинган. Ўша мажлисда ёзувчи Николай Островскийнинг ижодий ҳисоботи тингланган эди.

(ТАСС).

УЙ-РЎЗҒОР БУЮМЛАРИ

Тошкент «Электробитприбор» бирлашмасида тайёрланган янгиликлар — стол лампалари, уч ва тўрт баргли қандиллар уйнинг ҳуснига ҳусн қўшади. Улар конструкторларнинг ўзига хос ажойиб ечимлари билан ажралиб туради. Ёруғ шуъла нафис сут рангли «Лола» шишаси ортидан жозибали кўринади. Бу ҳам янгилик бўлиб, уни Майлисой (Қирғизистон) электр лампа заводи етказиб беряпти. Ҳозирнинг ўзида савдо тармоқларига 12 мингга яқин шундай буюм келтирилди. Йил охиригача қандилларнинг яна 11 хилини ўзлаштириш мўлжалланган.

(ЎзТАГ).

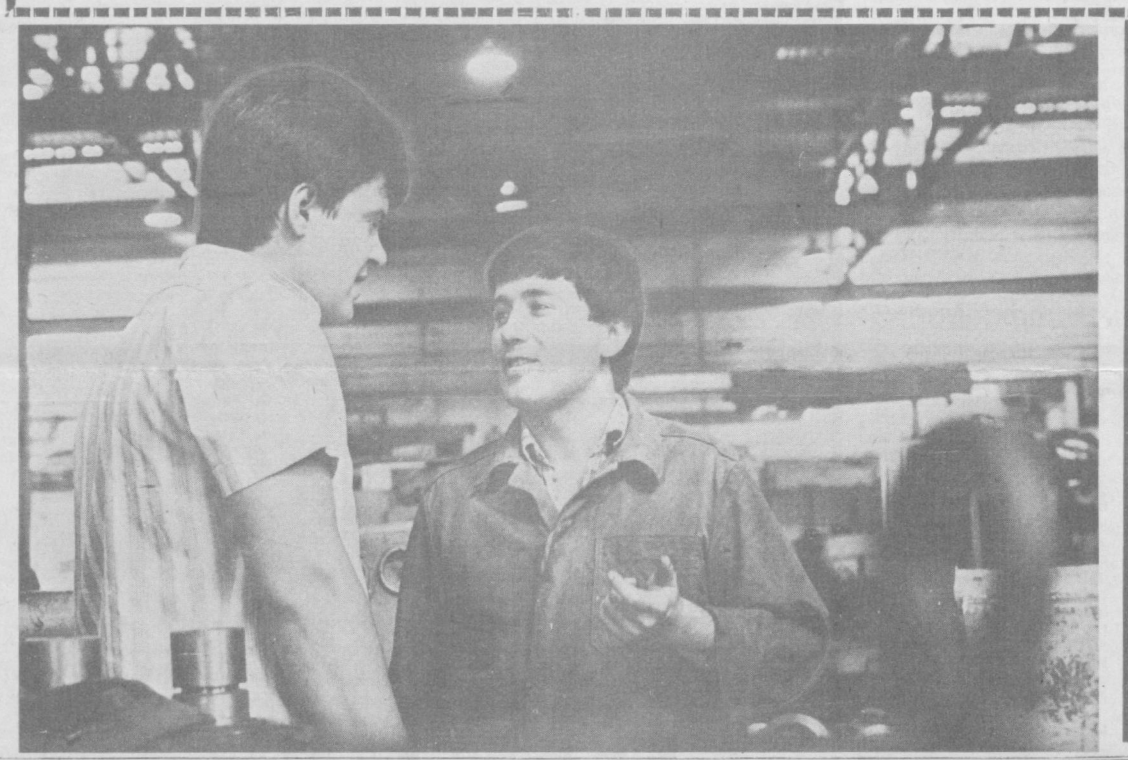

● ТОШКЕНТДАГИ «Компрессор» заводида кўплаб ёшлар меҳнат қилади. Улар ишлаб чиқаришда илғор, корхонанинг жамоатчилик ҳаётида ҳам фаол иштирок этадилар. Суратда: завод комсомол комитети секретари Ю. Зайцев ана шундай пешқадам ёшлардан бири Эргаш Боймуҳамедов билан суҳбатлашмоқда.

Е. Ботиров суратга олган.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ БЎҒИНЛАРИ

БЎРДОҚИГА БОҚИШ ТУФАЙЛИ

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАРМОҚЛАРИ ГЎШТ БИЛАН ЕТАРЛИ ТАЪМИНЛАНЯПТИ

Янгийўл район матлубот жамияти умумий овқатланиш корхонаси коллективи аҳолига 2 миллион 72 минг сўмлик ёки пландa белгиланганидан 12 минг сўмлик ортиқ савдо хизмати кўрсатди. Товар обороти ҳажми ўтган йилнинг шу давридагидан 203 минг сўмга ортди. Коллектив қандолат маҳсулотлари, ярим тайёр масаллиқлар ишлаб чиқариш бўйича ярим йиллик планларни ҳам ортиғи билан бажарди.

— Корхонамиз қошида бўрдоқичилик базаси ташкил этилганлиги айни муддао бўлди,— дейди умумий овқатланиш корхоналарининг директори И. Аҳмедов.— Бўрдоқичилик базаси районимиздаги барча ошхона, кафе ва ресторанларни ўзимизда тайёрланган гўшт билан таъминлаш имконини беряпти.

Бўрдоқичилик базасининг тузилганлигига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ўтган йилнинг октябрь ойида ташкил этилган кичик ферма дастлаб 16 бош қорамол ва 25 бош қўйга эга эди. Йил охиригача яна 64 бош қорамол ва 50 бош қўй сотиб олиниб, семиртиришга қўйилди. Боқув яхши бўлганлиги туфайли улар тез семирди. Декабрь ойида 14 бош қорамол ва 5 бош қўй сўйилди ва 36,6 центнер гўшт етиштирилиб, 1740 сўм соф фойда олинди. Бўрдоқичилик базаси коллективи бу йил янада астойдил меҳнат қилмоқда. Йил бошида 73 бош қорамол ва 50 бош қўй сотиб олиниб, семиртиришга қўйилди.

Молларни семиртириш ҳисобига бу йил 40 центнер гўшт етиштирилди. Базада ҳар бир молни бир килограммга семиртириш учун пландаги 2 сўм 60 тийин ўрнига 2 сўм 27 тийин сарфланаётганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Ҳозир бўрдоқичилик базасида 70 бош қорамол ва 42 бош қўй боқилаяпти. Шу йилнинг биринчи ярмида гўшт етиштиришдан коллектив 2500 сўм соф фойда олди.

Яқинда корхона бўрдоқичилик базасига область матлубот жамияти бошқармасининг раиси У. М. Мирайипов бошчилигида областдаги барча районлар матлубот жамиятлари бошқармаларининг раислари ва умумий овқатланиш корхоналарининг директорлари келди. Улар матлуботчилар фермасининг иши билан танишдилар, умумий овқатланиш тармоқларини мўл ва арзон гўшт билан таъминлаш тажрибасини ўргандилар. Семинарда Янгийўл матлуботчиларининг тажрибасини кенг ёйиш мақсадга мувофиқлиги таъкидланди.

М. ПЕЙСЕНОВ.

• МАВЗУГА ҚАЙТИБ

МУХБИР ҲАҚМИ ЁКИ ИЖРОКОМ?

ЎҚУВЧИЛАРИМИЗНИНГ ёдида бўлса, газетамизнинг шу йилги 4 май сонида «Яна пудрат муаммолари ҳақида» сарлавҳали мақола босилган эди. Мақолага Ўрта Чирчиқ район ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Кимдан жавоб олдик ва баъзи мулоҳазалар билан ушбу жавобни таҳрирсиз аслидагидек қилиб бераяпмиз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИ РЕДАКЦИЯСИГА

Ўртачирчиқ район Советн ижроия комитети шуни маълум қиладики, 1989 йил 4 май «Тошкент ҳақиқати» газетасида чоп этилган «Яна пудрат муаммолари ҳақида» мақоласи район агросаноат бирлашмаси ходимлари томонидан жойига бориб кўриб чиқилди.

Район агросаноат бирлашмаси бош мутахассислари учун тажриба хўжалиги мутахассислари иштирокида Тошкент ҳақиқати газетасида чоп этилган «Яна пудрат муаммолари ҳақида» мақоласини атрофлича ўрганиб чиқиб сизга қуйидагиларни маълум қилади:

Ўқув тажриба хўжалигида пудрат усулига ўтиб ишлаш мутахассислар тавсия қилган қўлланмалар асосида маҳаллий шарт-шароитлари асосланган ҳолда олиб борилмоқда. Меҳнатга ҳақ тўлашда эса министрликлар тасдиқлаган нормативлар асосида олиб борилмоқда. Мақолада Асқарова оиласининг даромадлари ҳам кўрсатилган. Йил якуни бўйича оиланинг даромади 7374 (?) сўмни ташкил қилган (мақолада эса 4500 қилиб кўрсатилибди. Одатда хўжаликнинг ками кўрсатилганда ўртача рақамларни қўллаш қонунга ғилоф иш).

Хўжаликда пудрат усулига эътибор жуда катта. Бу усулнинг асосий принципларидан ихтиёрийлик принципига алоҳида аҳамият берилганлиги сабабли хўжаликнинг 8 та бригадасидан 5 таси ижара, 3 таси коллектив пудратини қўллаган ҳолда иш юритишмоқда. Ҳар бир ишчи аризасига мувофиқ хоҳлаган экин турига шартнома тузиб ишлаши мумкин.

Хусусан Асқаров(а) оиласи ҳақида, бу оила ўз томорқа хўжалигига эга, бундан ташқари 1976 йили оиланинг 2 аъзосига 0,11 гадан (?) ёрдамчи хўжалик учун ер ажратиб берилган. 1986 йил эса яна 1 фарзандига 2 қаватли ҳамма шароит, 0,07 га, томорқа ҳовлиси бор уй ажратиб берилган. Яқин орада ўқув тажриба хўжалиги меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини қўллашда бошқа хўжаликларга ўрнак олади.

Ўртачирчиқ район ижроия комитети раисининг ўринбосари: КИМ Н. Н.

УШБУ жавобни ўқиб кўргач, тушунмовчиликларни ойдинлаштириш мақсадида яна ўқув хўжалигига бордик. Ҳужжатлар билан танишганимизда воқеа бир қадар аниқ бўлди.

Назаримизда жавоб хати муаллифи пудратчи Х. Асқарованинг даромади ҳам, топиш-тутиши ҳам яхши эканлигини кўрсатиш учун керагидан ортиқроқ уринган кўринади. Ўқув хўжалигининг ҳисобчиси Х. Сафаров 1988 йилдаги меҳнати учун Х. Асқаровага пахта мавсумида 2054 сўм иш ҳақи ва планини бажарганлиги учун 2572 сўм мукофот пули берилганлигини ҳужжатларга асосланган ҳолда маълум қилди. Шунда умумий пул миқдори 4626 сўм бўлади.

Хўжалик бош иқтисодчиси Ғ. Холбоевнинг ҳужжатларидаги ҳисоб бўйича, пудратчи 1988 йилги пахта мавсуми учун 2014 сўм иш ҳақи, 1772 сўм пул мукофоти олган. Жами 4791 сўм бўлган. У ҳолда жавоб хатида ёзилган 7374 сўм пул қайси манбадан олинган?

Маълумки, пудратчи 8 гектар ерга пахта эккан экан, унинг ҳосилини ёлғиз ўзининг оиласи билан йиғиштириб ололмайди. Теримга ёрдамчиларни жалб этиш керак, пахта териш машиналарини ишлатиш керак бўлади. 1988 йилги мавсумда Х. Асқарованинг даласида пахта терган ҳашарчиларга унинг ҳисобидан 324 сўм тўланган, механизаторларга эса 3023 сўм берилган. Редакциямизга жавоб йўллаганлар ушбу пулларни ҳам пудратчи олган соф фойданинг устига қўшишган ва оқибатда хатда кўрсатилган ўша миқдор чиққан.

Савол туғилиши мумкин. Х. Асқарова нима бўлганда ҳам 7374 сўм даромад қилди-ку? Хўжалик раҳбарлари масалага шу тарафдан ҳам ёндошишди. Тўғри, лекин бу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, Х. Асқарова 1988 йили пахтадан 22438 сўм умумий даромад қилган ва нима учун жавобда бу миқдор кўрсатилмаган? Гап шундаки, умумий даромад бор, соф даромад бор. Ўша соф даромад эса 4626 сўмни ташкил қилади.

Энди район масъулларининг иккинчи раддиясига ўтсак: Жавобда 1976 йили оиланинг икки аъзосига 0,11 гектардан ёрдамчи хўжалик учун ер ажратилганлиги айтилган. Яъни бу, оиланинг 0,22 гектар томорқаси бор дегани. Биз ушбу томорқа ерини ажратиш ҳақида хўжалик чиқарган қарорни сўраганимизда, бундай қарорнинг йўқлиги ва умуман Х. Асқарованинг ҳовлисидан бошқа жойда ери йўқ эканлиги маълум бўлди.

Энди мактуб ҳақида баъзи мулоҳазаларимизни билдирмоқчимиз.

Биринчидан, ҳурматли газетхон илғаганидек, жавоб саводсизларча ёзилган ва ўзбек тилининг мавқеини тиклаш, яъни унга давлат тили мақомини бериш масаласи айни вақтида халқ муҳокамасига ҳавола этилганлигига яхши далил бўлади.

Иккинчидан, мақолани ёзишдан мақсадимиз — кўпчилик «Илғор усул» деб номлаган пудратнинг айнан пахтачиликда ҳали деҳқон оиласини моддий жиҳатдан энг оддий эҳтиёжларини ҳам кўп ҳолларда таъминлай олмаётганлиги, шунингдек пахтакор йил бўйи чанг ютиб ишлаган пулини озиқ-овқат сотиб олиш учун ҳарж қилмаслиги, балки, ўзининг маданий-маиший талабларини қондириш учун унга камида 10—15 сотих томорқа лозимлигини айтмоқчи бўлгандик (маълумки, яқинда чиққан ҳукумат қарорида деҳқонга камида 15—20 сотих томорқа ери бериш кўзда тутилган ва бу ҳам ўша вақтда бу хусусда билдирган фикримизнинг ҳақиқатдан йироқ эмаслигига мисол бўлаяпти).

Учинчидан, жавобда яна бошқа бир мантиқ борга ўхшайди. Редакцияга жавоб ёзган масъул ўртоқлар рақамларни келтирганларида билиб-билмасдан бир нарсани уқтирмоқчи бўлганлар чоғи: «Йўқ, ўртоқ газетачилар, пудратчи пахтакор сиз айтгандан кўра яхшироқ яшаяпти, кўпроқ ҳақ олаяпти»., Ҳақиқатан ҳам шундайми? Унда пахтамизнинг харид нархини ошириш хусусида иттифоқ миқёсида айтилаётган гаплар ҳам бекор эканда? Агар бундай бўлмаса, нима учун Ўрта Чирчиқ РАПОсининг раиси ўртоқ К. Гинашев бизга ушбу жавобни ёзди, райижроком раисининг ўринбосари Н. Ким қўл қўйиб тасдиқлади? Фикримизча, мақсад — нима қилиб бўлса ҳам танқидни ўзларидан четлатишдир.

Ўша мақолада биз «пудрат ажойиб» деб ёзаётган айрим ҳамкасбларимизнинг диққатини ушбу муаммога қаратмоқчи, яъни пахтанинг нархи ошмас экан, ҳар қандай илғор усул деҳқоннинг аҳволини яхшилай олмаслигини айтмоқчи эдик.

Айтишимиз мумкинки, ҳужжатлар ҳам, Хушхон Асқарованинг ўзи ҳам редакцияга юборилган жавоб хатида «Яна пудрат муаммолари ҳақида» мақоласига билдирилган эътирозлар ўринсиз эканлигини тасдиқлади.

Р. ХУДОЁРОВ.

«ПРОГРЕСС М» УЧИРИЛДИ

«Мир» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг бундан кейин ҳам ишлашини таъминлаш программасига мувофиқ, 1989 йил 23 август куни Москва вақти билан соат 7 дан 10 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс М» янги туркумидаги автомат юк кемаси учирилди.

«Прогресс М» такомиллаштирилган юк кемалари учувчи бошқарадиган орбитал станциялардан янада самаралироқ фойдаланишни таъминлаш борасидаги транспорт операцияларини амалга ошириш учун мўлжалланган.

Янги туркумдаги юк кемаси биринчи парвози программасида турли режимларда ички системаларни синовдан ўтказиш ва «Мир» комплексига сарфланадиган материалларни етказиб бериш назарда тутилмоқда.

Телеметрия ахборот маълумотларига кўра, кеманинг ички системалари нормал ишламоқда. «Прогресс М» кемаси орбитал комплекс билан 25 августда туташтирилиши режалаштирилган.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ МАҲКАМ БОҒЛАНСИН

Журналист ён дафтаридан

Пахтакор қардош республикаларнинг ўзаро тажриба алмашишга бағишланган ҳамкорлиги анъанага айланиб қолган. Қўшни Туркманистон республикаси ана шундай мусобақадошлардан бири. Туркманистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг вакиллари республикамизнинг бошқа областлари қатори Тошкент областида ҳам бўлишди. Яқинда областимиз вакиллари Туркманистон ССРнинг Мари областида бўлиб қайтишди.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг раиси А. Йўлдошев раҳбарлик қилган бу группа — область партия комитети аграр бўлими мудири Э. Жаваков, Ғалаба район партия комитетининг биринчи котиби Н. Мадаминов, Бекобод район Зафар агрокомбинатининг бош директори М. Расулов, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози директори А. Ковшутов, Чиноз районидаги Навоий номли колхоз бригада бошлиғи А. Акрамов ва ушбу сатрлар муаллифидан иборат эди. Назаримда ёзса, оммалаштирса арзигулик тажрибалар ҳам, ўртада баҳам кўрадиган фикр-мулоҳазалар ҳам, икки қардош халқлар дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилувчи жиҳатлар ҳам бор. Бинобарин, қуйида ана шу сафар ҳақида бир ҳисобот тузиб, уни эътиборингизга ҳавола қиляпмиз.

Сув баҳона, дийдор ғанимат

Дарҳақиқат шундай. 3 кун муҳлатли ташрифдан мақсад қишлоқ хўжалик ишлари билан танишиш бўлса-да, аслида қардош республика меҳнаткашлари билан шахсан дийдор кўришув, улар билан дўстлик ришталарини маҳкам боғлашдан иборат эди дейиш мумкин. Мари областининг тошкентликларнинг биринчи тажриба алмашиши.

Тошкент областига бўлган ҳурмат, эътибор ва иззат-икромни, самимий дўстлик туйғуларини аэропортдаги кутиб олишнинг ўзидаёқ яққол сездик. Область партия комитети бюро аъзолари, аъзолигига номзодлар, область Совети ижроия комитети ҳамда область ташкилотларининг раҳбарлари ва район партия комитетларининг биринчи котиблари билан бу ерда бўлган биринчи учрашувдаёқ режаларимиз тузиб олинди.

Шу зайлда иш бошладик. Группаларга бўлиниб Сакар-Чагин, Ёлотан, Мари, Туркман-Калин, Қорақум, Вакил-Бозор ва Мурғоб районларига йўл олдик...

Дадил қадамлар

Мари области меҳнаткашлари ҳам ҳозирги давр руҳи, қайта қуришнинг мураккаб жараёнлари билан ҳамоҳанг яшамоқдалар. Бир нарса кўзга яққол ташланиб турибди: олға қараб силжиш бор, яратиш, қуриш бор, ҳар жабҳада ўзгариш бор. Муҳими: халқнинг кайфияти яхши, аҳил ва иноқ. Ўзига яраша жиддий муаммолар, ҳал бўлмаган масалалар ҳам кўп, албатта. Булар шаҳар ва қишлоқларни қайта қуриш, умумий маданиятни юксалтириш, бўш ётган яйдоқ ерларни ўзлаштириш, яшил боғ-роғлар барпо этиш, жуда катта ободончилик ишларини амалга ошириш, халқ таъминотини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалардан иборатдир.

Областлар бирлашгач республикада атиги 3 та область қолибди. Ана шулардан бири — йирик Мари областидир. Унинг территориясидаги районлар ҳам бирлашган, йириклашган ва ҳоказо. Ҳозир Мари 10 та районга бўлинган. Аҳоли сони 800 мингдан ошиқ, кўпмиллатли. Область партия ташкилоти ҳисобида 20 мингдан зиёдроқ коммунист бор. Мари, Байрамали ва бошқа чоғроқ шаҳарларни ҳисобга олмаганда аҳолининг кўпчилик қисми қишлоқларда яшайди.

Пахтачилик, хусусан ингичка толали пахта область экономикасида етакчи ўринни эгаллайди. Ялпи ҳосилнинг 70 фоиздан ортиғи ингичка толали. Область деҳқонлари ана шу қимматли хом ашёни етиштиришда катта тажриба орттиришибди. Тўғри, ҳосилдорлик область бўйича унча юқори эмас: гектаридан ўртача 20 центнердан сал ортиқроқ. Лекин нархи баланд бўлгани учун деярли барча хўжаликлар рентабелли.

Биз юқорида дадил қадамлар деб бошлагандик. Бу бежиз эмас. Маълумки республиканинг тузилиши, табиий шароитига кўра чўл қисми, қум барханлари ҳали анчагина. Мари областида ҳам бундай ерлар кўп. Бу ўлканинг ўзига хослиги шуки, обод бўлган, ўзлаштирилган шаҳарлар, районлар, гавжум жойлар, пахтазор ва бошқа экинзорлар билан бирга ҳали қўл тегмаган, жазирамада ҳарсиллаб ётган тақир ерлар, янтоқзорлар ҳам бор. Ўзлаштирилмаган майдонлар кўп, жуда катта куч ва маблағ зарур. Область партия ва совет ташкилотларининг дадил қадамларидан бири ана шу муаммони ҳал қилиш сари қўйилибди. Иккинчиси — кадрлар сиёсатини ҳал этиш билан боғлиқдир. Гап шундаки областда партия, совет, касаба союз, комсомол органлари, турли корхона ва муассасалар ва хўжалик раҳбарлари ҳамда етакчи мутахассисларни тайёрлашда маҳаллий кадрларни ўстириш, уларни ўқитиш масалаларини амалга оширишнинг бутун бир комплекси ишлаб чиқилган ва уни бажариш изчил йўлга қўйилган. Резервда турган кадрларнинг кўпчилиги Тошкент Олий партия мактабини тугатишган ёки сиртдан ўқишмоқда. Область агросаноат тармоқларини бошқараётган ҳам ана шу билимдон мутахассислар.

...Суҳбат давомида гап озиқ-овқат, гўшт, сут, сабзавот-мева ва полиз маҳсулотларига келиб тақалганда область ижрокоми раиси Леонид Васильевич Потапов биз учун бир янгиликни айтиб ўтди.

— Ҳамма региондагидек бизда ҳам гўшт таъминоти жиддий муаммолардан бири, — дейди у, — биз матлубот жамиятлари йўли билан сотиладиган гўштнинг нархини арзонлаштирдик.

— Қандай қилиб? — қизиқдик.

— Бизда ҳам матлубот жамияти йўли билан сотилаётган мол гўштининг нархи 4 сўм 50 тийин. Биз уни корхоналарнинг ишчи-хизматчиларига 3 сўмдан сотяпмиз.

— Бу матлуботчиларнинг чўнтагига зиён эмасми?

— Мутлақо, -сўзини давом эттирди Леонид Васильевич; — қолган 1 сўм 50 тийинни ўша корхоналар тўлайди. Бунинг учун улар олдиндан ҳисоб-китоб қилиб йилнинг бошидаёқ маблағ ажратиб қўйишади. Натижада матлуботчилар 4,5 сўмни олишаверади.

— Бозордачи, бозорда?

— Ҳали бу усул оммалашгани, бозорларга кўчгани йўқ.

Суҳбатлар мавзулари чекланмаган, бундай фикр алмашувлар йўл-юзда, далаларда, давраларда, идоралардаги қисқа учрашувларда давом этаётгани учун табиийки, ўзимизни қизиқтирган саволларга жавоб олишни истардик.

— Туркманистон ҳам бошқа республикалар каби кўп миллатли. Сизларда бу масала қандай, муаммолар, миллий низолар борми?

— Шахсан миллий муносабатларда дейишди, — область раҳбарлари, — жиддий муаммолар йўқ. Иттифоқимизнинг бошқа регионларидан келган турли миллат вакиллари республиканинг қайси районида яшаши, ишлашидан қатъий назар, маҳаллий аҳоли билан жуда аҳил ва иноқ. Ерли халқнинг турмуш тарзи, урф-одатлари, маросим ва удумларини ғоят ҳурмат қилишади, уларнинг шахсияти, миллий ғурури ва қадр-қимматларини зарра ча камситмайдилар. Ўз навбатида туркманлар ҳам бундай дўстлик, қонқардошликни жуда қадрлайдилар. Буни ўзларингиз кўриб, сезаётгандирсизлар. . .

Кўрдик, ишонч ҳосил қилдик. Туркман биродарларимизда бошқа миллатлар билан оға-инидек яшашга интилиш кучли, буни биргина Мари области меҳнаткашлари мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Бизнинг областимизга, унинг кўп миллатли аҳолиси ҳаётига ҳурмат, қизиқиш шу қадар кучлики, агар бизлар ҳам шунга яраша муносабатда бўлсак икки ўртада буюк бир дўстлик, узилмас бордикелди, икки томон учун фойдали ўзаро ҳамкорлик барқарор бўлиши муқаррар!

Ташрифнинг асосий мақсади — қишлоқ хўжалик ишлари, хусусан пахтачиликнинг ҳозирги аҳволи билан танишиш билан боғлиқ бўлган кўрган-кечирганларимизни ёзишдан иборат бўлсада мавзудан бироз четлаб баъзи умумий мулоҳазаларни ҳам ўртага ташлаб ўтдик. Аниқроқ қилиб айтганда қардошлар юртига бориб фақат пахтага «ёпишиб» олмадик. Республика, жумладан Мари областининг кечаги куни, бугуни ва эртаси билан боғлиқ бўлган масалалар, халқ турмуши, ўтмиш тарихи, маданияти, яқин келажакка боғланган умидлари бизни қизиқтирди. Ҳар бир жабҳада катта қийинчиликларни енгиб дадил одимлар, яхши ниятлар билан яшаб, меҳнат қилаётганликларига ишонч ҳосил қилдик.

Ёлотанда бир кун

Бу — областнинг йирик пахтакор районларидан бири. 15 минг гектар пахта майдони бор. Ҳосилдорлик ўртача 25 центнердан. Пахта ялпи ҳосилининг 80 фоиздан ошиғи ингичка толали хом ашё. Чорвачилик, йилқичилик ва туячилик анча ривожланган. Боғдорчилик ва узумчиликка эътиборни кучайтиришибди.

Бизнингча, район пахтакорларининг энг катта қадами — оила ва ижара пудратини жорий қилишга астойдил киришганларидир. Масалан, райондаги 15 та хўжаликнинг 11 таси пахтачиликка ихтисослашган. Улар тўлиқ оила пудратига ўтказилган. Биргина «Ленин йўли» колхози ижара пудратига ўтган. Бу хўжалик ишлари билан батафсил танишдик. Хўжалик ерлари ижарачилар билан тузилган шартнома асосида бўлиб берилган. Келинг, яхшиси ана шу колхоз мисолида шартноманинг қандай тузилиши, унинг шартлари ва самараси ҳақида кенгроқ сўзлаб бера қолайлик.

Ижарачи ишининг самарадорлиги ва унинг хўжаликка келтирадиган фойдаси, салмоғи, табиийки шартнома мажбуриятларининг пишиқ-пухта ишлаб чиқилиши ва унга қатъий амал қилинишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилади. Бу жиҳатдан Мари области Ёлотан райони «Ленин йўли» колхози тажрибасидан ўрганса арзийди.

Мисол учун колхоз раиси Тигам Ҳидиров билан ижарачи Оқмамед Ёзлиқов ўртасида тузилган шартномани олиб кўрайлик. Шартнома ижарачига қанча ер биркитиб қўйилганлиги ва ундан қандай қилиб фойдаланишни ифодалайди. Унда буюртмачининг ҳам, ижарачининг ҳам вазифалари, мажбуриятлари, бурчлари аниқ-равшан кўрсатиб қўйилган. Ана шу шартноманинг мазмунидан маълумки, ер ижарачига 1989 йилнинг 1 январидан бошлаб 2000 йилгача биркитиб қўйилган. 3,5 гектар майдон.

Шартнома тузилиб имзоланган, ўн кундан сўнг ижарачи ажратилган маблағнинг 10 процентини аванс тариқасида олишга ҳақлидир. Йил охирида эса пировард натижага қараб узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади. Ижарачи ва буюртмачи ўртасидаги ҳисоб-китобларнинг миқдори йиллар бўйича белгилаб олинади. Масалан, 1989 йил учун ижарачи 10340 сўм пул олади. Ҳар йил тугагач, 10 декабрдан кечиктирмасдан шартнома қайта кўриб чиқилиб, тузилади. Қўшимча шартлар бўлса келишиб олинади. Шунингдек шартномада экин экиладиган ер майдони, экиннинг турлари, ялпи ҳосил, давлатга сотиладиган миқдори ҳам 10 декабрдан кечикмасдан белгилаб олинади. Дейлик, ижарачи шартномада кўзда тутилганидан ортиқча маҳсулот олди. У бу маҳсулотни хўжаликка келишилган нархда сотишга ҳақлидир. Буюртмачи бу маҳсулотни давлат нархида сотиб олиши мумкин.

Хўжалик ижарачига керакли техника, ўғит ва бошқа воситаларни ўз вақтида етказиб беришни зиммасига олади. Буюртмачи ремонт харажатларини ўзи тўлайди. Агар бу ремонт ишлари хўжаликнинг ўзида амалга оширилса, махсус комиссия акт тузиб, ишни ҳужжатлаштириб, расмийлаштириб қўяди.

Ижарачи унга ажратиб берилган техника ва бошқа ускуналарни сифатли сақлашга, техник қаров ва жорий ремонтни амалга оширишни ўз бўйнига олади. Техника хавфсизлиги қонун-қоидаларига қатъий амал қилади.

Табиийки, колхозда шанбаликлар, ҳар хил ҳашарлар уюштирилиши мумкин. Ижарачи уларда қатнашишдан бўйин товлайдиган бўлса, буюртмачи шартномани бузишга ҳақлидир.

Ижарачи ерни авайлаши, эъзозлаши керак. Агар у 10 декабргача ҳосили йиғиштириб олинган майдонларни текислаб ҳайдаб қўймаса, бу ишни уддалай олмаса, унда хўжаликнинг ўзи бажаради. У ҳолда ҳар гектар ер ҳисобидан ижарачи хўжаликка 100 сўмдан жарима тўлашга мажбурдир. Ижарачи даромад солиғини, буюртмачи эса хизмат ҳақини нақд пул билан тўлайди.

Шартномада ижарачининг социал хизматлардан фойдаланиши ҳам акс эттириб қўйилган. Мабодо у касал бўлиб қоладиган бўлса, унинг касаллик варақасига малакасига қараб тегишли ҳисоб-китоб йўли билан маош тўланади.

Агарда буюртмачи шартнома бандларини тўла бажармаса, ижарачи шартномани бузишга ҳақлидир. Ўз навбатида ижарачи ҳам шартнома мажбуриятларини вақтида бажармаса буюртмачи шартномани бузиши мумкин. Шартнома мажбурият юридик ҳужжат ҳисобланади. У икки нусхада тайёрланади. Биттаси буюртмачида, иккинчиси ижарачида сақланади. Уларга албатта имзо чекилган бўлиши шарт.

Худди шунингдек, ижарада ишлайдиган тракторчилар ва ижарачилар ерини ҳайдаб, бошқа юмушларини бажариб берадиган тракторчилар билан ҳам шартномалар тузилади, уларга бажарган ишлари, малакаси, қайси тракторда ишлашига қараб чек усулида ҳақ тўланади.

Биз ана шу хилда тузилган шартномаларнинг бажарилиши билан қизиқдик. Шуни айтиш мумкинки, барча пахта майдонлари ўзининг ҳақиқий эгасини топибди. Яхшигина даромад кўраётган, ҳар йили минглаб сўмни қўлига нақд олаётган пудратчиларнинг пахтага бўлган иштиёқи баланд, моддий манфаатларига мос бўлган бу усулга қизиқиб қолганликлари шундоққина сезилиб турибди.

Табиийки, бизда ҳам бу масалага қизиқиш кучайди. Шу боисданми, асосан пудратга олинган пахтазорларни кўпроқ кўздан кечирдик, бригадирлар ва оддий колхозчилар билан суҳбатда бўлдик, уларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитдик.

Куйбишев номли, «Ленинизм», «Партия XX съезди», «Победа», Калинин номли, «Отчопар» каби хўжаликларда эса пахта етиштиришда оила пудрати усули деярли тўлиқ изга солинибди.

Хўш, райондаги оила ва ижара пудратига ўтган пахтакор хўжаликларда бу янги усулнинг иқтисодий самараси, тер тўккан деҳқонга нафи, умумий салмоғи қалай?

Биз бундай саволларга жавобни ҳамроҳимиз — район партия комитетининг биринчи котибаси Аннагул Муҳамедовадан олдик.

— Биласизми, — деди Аннагул, — мен аёл бўлганим учун аёлларимиздан бошлайман. Пахтачиликда оғир меҳнат ҳамон аёллар, ёш қизлар зиммасида. Масалан, бизнинг колхозда ўрта мактабни битирган қизларнинг кўпчилиги колхоз ва совхозларда ишлашаяпти, мен уларнинг меҳнатини енгиллатиш, шароитларини яхшилаш ҳақида кўп бош қотираман. Ижара ва оила пудрати жонга оро кирди дейиш мумкин. Гапнинг рости, эркаклар далада кўлайиб қолишди, оила аъзоларининг ҳаммаси бир-бирига ёрдам бериб, барча ишларни ўз қўлларига олишган. Деҳқон қўлига ёлчитиб пул олиб турса яхши ишларнинг ташаббускори ўзи бўлиб қолар экан. Ҳозир пудратга талабгорлар шу қадар кўпаяптики, ҳаммага бериш учун ер етишмай қолди.

— Қўшимча ерлар йўқми районда, бўш майдонларни кўп учратдик чоғи...

— Бор, ер кўп, лекин... капитал планлаштириш ишлари, текислаш, буларни бажариш учун катта пул керак, бунинг устига сув тахчиллиги...

— Тўғон бошида экансиз, Мурғоб лиммо-лим оқяпти-ку, — қаршимиздаги сокин дарёга ишора қилдик.

— Эй оға, — дейди Аннагул, — бу йил тўлиб оқяпти, холос, бўзчи белбоққа ёлчимас дейдилар, аслида сувга энг танқис жой бизнинг район.

Биз бу дилкаш, серғайрат, жазирамада «пишган» жувон билан кун бўйи дала кездик, районда борини кўрсатди у. Дала шийпонларидан тортиб, Ёлатон тўғони-ю, шу ерда 1906 йилда қурилган гидро иншоотгача (у ўша пайтдан буён ҳозиргача ремонтсиз ишлар экан), мактаб музейидан тортиб касалхонагача ҳаммаси билан танишдик. Учрашувлар, ўзаро фикр алмашувлар чайладан чайлаларга кўчди. Бир пиёла «чол» (туя сутидан тайёрланган яхна ичимлик) устида қизғин мунозаралар юритдик.

Аннагул бизга социал соҳадаги турли муаммолар, хусусан боғча-яслиларнинг етишмаслиги, шифохоналарга бўлган эҳтиёжнинг катталиги, ихчам-ихчам енгил саноат корхоналари зарурлиги, айниқса қурилиш материаллари етишмаслиги, бошқа кўп соҳаларни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилиш йўлидаги қийинчиликлар, районнинг истиқболи ҳақида батафсил сўзлаб берди. Гап айланиб далалардаги оғир меҳнат ҳамон аёллар зиммасида эканлигига келиб тақалганида қўшиб қўйди:

— Биламан, Тошкентда ўқиганман, сизларда ҳам далаларда аёллар кўпчиликни ташкил қилади.

— Тўғри, — деймиз унга ҳазиломуз, — мусобақадош, қўшни бўлганимиздан кейин аёлларимизнинг қисмати ҳам бирда...

Белужлар чайласида

Гап орасида котиба бизга қадимий кўчманчи (Афғонистон, Покистон ва бошқа мамлакатлардан келиб қолган кичик халқ) белужлар ҳақида сўзлаб берди. Улар ҳозир область бўйича 25 минг кишини ташкил этаркан. Ана шуларнинг 15 минги шу районда жойлашган. Бизни уларнинг ҳаёти қизиқтириб қолди.

Белужларнинг кўпчилиги шу райондаги Калинин номли колхозга бирлашган. Ана шу хўжаликка қараб йўл олдик. Масофа узоқ. Катта йўлнинг бир томони ҳали қўл тегмаган яйдоқ саҳро, янтоқзор, 44 даражали ҳарорат, жазирама ғир-ғир эсаётган шабада туфайли унча сезилмайди.

Пахтазорга яқинлашгач унинг сўнггида жимирлаб турган сув кўрингандек бўлди. Наҳотки дарё ёки кўл... Одатда чўлда узоқдан сув бўлиб кўринади-ю, аслида сароб бўлиб чиқади дейишарди. Ёнимиздаги ҳамкасб ҳамроҳдан секин сўрадим: Ҳў ўша нима?

— Катта кўл, дарё ўзани келиб қўшилади, — суви жуда тоза, илиқ. Ҳозир борамиз ўша томонга...

Колхоз раиси Сапар оға Дилмуродов хўжалик тўлиқ оила пудратига ўтганлигини сўзлаб берди. 6-бригада пахтазори олдида тўхтадик. Гапнинг рости, кўрган пахталаримиздан энг яхшиси эди бу. Пайкаллар бир текис, ғўзаларнинг бўйи ҳам ўлчангандек, бир дона ўт йўқ, топтоза, сув ҳам маромида берилган. Ҳар тупда ўртача 12—14 тадан кўсак бор. Баҳри-дилимиз очилиб кетди. Бригада бошлиғи билан танишдик. 63 ёшли бу жуссаси ихчам, қорачадан келган Нуриддин оға Қодиров 11 фарзанднинг отаси экан.

— Оилада 32 жонмиз,—дейди у, — 12 киши шу 20 гектар ерни ижарага олганмиз.

— Ўтган йили қанчадан ҳосил олдингиз?

— 33 центнердан.

— Даромад қалай, даромад?

— Ўтган йили қўлимизга нақд 14 минг тегди.

— Бу йил қанча бўлади?

— Пахтамни кўриб турибсизлар, ҳосилдан кўнгил тўқ, 17—18 мингни мўлжаллаб турибман...

Кетмоққа чоғлангандик, Нуриддин оға норози бўлди:

— Белужнинг чайласидан ҳеч ким бир пиёла «чол»сиз кетмаган, одатимиз шу...

Чайла оддий: баландроқ қилиб қамишдан ясалган. Чорпоя сўрига ўтиришимиз билан мезбон тарвуз сўя бошлади.

— Араб тарвузидан татиб кўрмасангиз армонда кетасизлар, бунақаси фақат бизди ерларда битади.

Унинг гапи ҳақ экан, қанд-у, асал.

— Нега энди араб тарвузи дейсиз?

— Чунки уруғи бир вақтлар араб саҳроларидан келтирилган экан, ўшандан бери уруғини асраб кўпайтириб келяпмиз...

Чўлда яшнаётган пахтазорлар, мўъжизадек мавжланиб турган мовий кўл, унинг ёнгинасидаги қамиш чайла-ю, яна бир ўтов, қўлларига миллий соз олиб, шўх куйларни чалаётган кўзлари чақнаб турган қора мағиз норғул йигитлар, саҳро узра таралаётган қўшиқ... Буларнинг ҳаммаси уйғунлашиб бетакрор, ажиб бир манзара кашф этганди...

Инсон тақдири, қудратига тан бермоқ лозим. Шу топда кўраётган, кечираётганларимизнинг энг асосий қаҳрамонлари бир вақтлар фалакнинг гардиши билан кўчманчиликда умр ўтказиб келган меҳнаткаш белужлар эди. Улар бутун бошлиқ хўжаликка бирлашиб саҳрони обод қилишибди, тошда гул ундиргандек мана шу яйдоқ чўлни ям-яшил пахтазорга айлантиришибди, ипак пахта етиштириш илмини эгаллашибди. Ҳаммаси учун асосий манба омил — меҳнат, моддий манфаатдорлик...

Мулоҳазалар, тажрибалар, якунлар

Юз марта эшитгандан кўра, бир марта кўрган афзал дейдилар. Ҳақ гап. Иложи борича кўпроқ кўришга ҳаракат қилдик, бунга муваффақ бўлдик ҳам. 7 та районадаги хўжаликларга бўлинган группамиз аъзолари ўзаро фикр алмашдик, кўрган билганларимиз, аниқлаганларимизни ўртага ташладик.

Умумий хулоса шуки, марилик дўстларимиз асосан моддий бойликни агросаноат тармоқларидан олмоқдалар. Пахтачилик етакчи тармоқ. Областдаги колхозларнинг деярли 70—80 фоизи ингичка толали пахта етиштирмоқда. Бу борада каттагина тажриба орттиришибди. Алоҳида қайд қилиш лозим бўлган жиҳатлар қуйидагича. Биринчидан, ипак пахтанинг нархи баланд: ҳар тоннасига 1730 сўмдан ҳақ олишар экан. Шунинг учун ҳам барча колхозлар даромаддор, «ўтириб қолган» ёки қарздор хўжалик йўқ. Лекин ҳосилдорлик ҳали унча юқори эмас. Тўғри, бригадалар, оила ва ижара пудратчилари етиштираётган ҳосил 30—40 центнергача боради. Колхозлар ва районлар бўйича ўртача оладиган бўлсак ҳосилдорликни ошириш улар учун энг катта резервдир. Пахтанинг нархига кўра салмоғи ошган сари келадиган даромадни ҳисоблаш қийин эмас. Колхозларнинг кассасида миллионлаб пул бор.

Қорақум, Сакар-Чагин, Вакил—Бозор каби ва бошқа районлардаги миллионер колхозларни алоҳида эслатиб ўтиш мумкин. Масалан, Қорақум районидаги «Тэзе Ел» колхози кассасида нақд 33 миллион сўм пули бор.

— Сарфиёт ҳам шунга ярашадир?

— Афсуски ундай эмас, — дейди — шу колхоз билан танишган Бекобод районидаги Зафар агрокомбинати бош директори М. Расулов, — қурилиш, ободончилик ва социал эҳтиёжларни қондиришга бўлган эътибор суст экан, халқ раисни ўзгартирибди...

Яна бир муҳим гап шуки, колхозлар пахта ҳосилини йиғиб олишгач ҳом ашёни тўппа-тўғри пахта заводларига топширишар экан. Пахта пунктлари йўқ, қанча топширилса, шунга яраша чегиришларсиз тўлиқ ҳақ олишаверади.

Тўртинчи, бизнинг назаримизда энг муҳими бу — колхозчиларни уй-жой ва томорқа ери билан таъминлаш масаласининг ҳал этилганлигидир. Деярли барча колхозларда ер етарлича ажратиб берилган. Якка тартибда шинам уй-жойлар қуриш оммавий тус олибди. Шуни алоҳида айтиш керакки, уйлар шаҳарлардаги данғиллама иморатлардан қолишмайди, пишиқ ғишт билан тикланган бу биноларга ҳавас билан боқдик. Ҳаммаси колхозчиларники.

Якунда ана шундай ўрганса, қўлласа арзийдиган тажрибаларни таъкидлаш билан бирга қатор дўстона маслаҳат ва тавсиялар ҳам изҳор қилинди. Ана шуларнинг биринчиси — деҳқончилик маданиятини ошириш масаласидир. Ҳали бу соҳада жиддий ишлар қилиш лозим бўлади. Агар бу масала тезроқ ҳал этилса барча қишлоқ хўжалик экинлари, хусусан, ипак пахтадан жуда катта ҳосил олиш мумкин.

Қатор хўжаликларнинг далаларида экинларни ўт босган, беда ва макнажўхорининг ҳосилдорлиги анча паст. Кўпгина майдонлардаги ғўзалар ғовлаб кетган, бунинг асосий сабаби — суғоришнинг агротехника қоидаларига унчалик риоя қилмасликдир. Сувга зўр берилибди, пайкаллар кўллатиб юборилган. Бунинг устига энг муҳим тадбир — культивация тўхтатиб қўйилган, далаларда культиваторлар кўринмайди. Ғўза чет шохларини чилпишга ҳам эътибор берилмаган.

Бу ва шунга ўхшаш мулоҳазалар, маслаҳатлар ҳамда тавсиялар ҳақида область Совети ижроия комитетида ўтказилган кенгайтирилган йиғилишда батафсил ахборот берилди, бундан ташқари бевосита жойларнинг ўзида районлар, хўжаликларнинг раҳбарлари, бригадирлар ва мутахассислар иштирокидаги муҳокамаларда ҳам айтиб ўтилди. Қардошларимиз бу дўстона маслаҳатларни бажонидил қабул қилишди.

Группа раҳбари, халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети раиси А. Йўлдошев якун сўнггида бундан буён икки область ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва тажриба алмашишни мунтазам йўлга қўйиш ва такомиллаштириш таклифини ўртага ташлади. Унинг ўзаро ўрганиш ва тажриба алмаштириш группалари бевосита ижрочилардан — сувчилар, бригадирлар, оддий колхозчилар ва мутахассислардан иборат бўлмоғи мақсадга мувофиқ эканлиги ҳақидаги фикри дўстларимизга ғоят маъқул тушди. Улар бундай таклифларни жуда катта қизиқиш билан маъқуллашди. Икки ўртадаги алоқаларни ривожлантиришнинг барча имкониятларидан фойдаланиш тарафдорлари эканликларини билдиришди. Шартномалар тузиб бу борди-келдиларни мустаҳкам йўлга қўйишни илтимос қилишди. Агар ана шу ўзаро ҳамкорлик мунтазам йўлга қўйилса икки қардош халқ ўртасидаги дўстликни, биродарликни бундан ҳам мустаҳкамлаш ишига хизмат қилмоғи шубҳасиздир.

* * *

Шу 3 кунлик сафар давомида олган энг катта таассурот шуки, Мари области меҳнаткашлари Тошкент области ҳаётига жуда катта қизиқиш билан қарамоқдалар, алоқаларни кенгайтиришни астойдил истайдилар. Ўзбек халқига чуқур ҳурмат изҳор этмоқдалар. Буни биз ҳар қадамда яққол сездик. Улар бизни фақат далалар билангина эмас, балки областнинг ҳаёти билан яқиндан таништиришди, иқтисодий ва маданий қурилишдаги ўзгаришларни кўзимиз билан кўрдик. Қадимий Султон Санжар қалъаси ва харобалари каби тарихий обидалар, маданият ёдгорликларидан тортиб энг замонавий қурилишлар, иншоотларгача, илмий-текшириш муассасаларигача, жазирамали кунларда шаҳар аҳолисига ором берадиган Мурғоб соҳилларидан тортиб, Қорақум каналларигача, хуллас, Қадимий Марининг ўтмиши, бугуни ва эртаси билан таништиришди.

Биз Маридан эзгу бир ният билан қайтдик: ўзаро ҳамкорлик, тажриба алмашишлар туфайли алоқаларимизни янада ривож топтирайлик, бундай борди-келдилар икки қардош халқлар ўртасидаги дўстлик ришталарини мустаҳкамлашга хизмат қилсин. Зеро Ватанимиз, уйимиз бир экан, барча миллатлар, элатлар билан оғаинилардек тотув, аҳил, иноқ яшашга, доим қардошлар элида азиз меҳмон бўлишга не етсин.

Н. НАСИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● ҒАЛАБА район партия комитетининг биринчи котиби (чапдан биринчи) Н. Мадаминов ва Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг директори А. Ковшутов (ўнгдан биринчи) Сакар-Чагин районидаги «Туркманистон» ва Мари районидаги Мухадов номли хўжаликларнинг далаларида.

● Ҳамма ерда бизни нон-туз билан ана шундай самимий кутиб олишди.

● БЕКОБОД районидаги Зафар агрокомбинатининг бош директори М. Расулов (ўнгдан иккинчи) Қорақум районидаги «Тезе-Ел» колхозида макка-жўхори ҳосилини кўздан кечиришмоқда.

Азим ШЕКЕРОВ суратлари.

ҲУСНГА ҲУСН ҚЎШАДИ

Тошкентдаги «Лола» атир-упа фабрикасида Тольяттидан келтирилган янги ҳаво пурковчи ускуна ишлатила бошлади. Унинг ёрдамида упа тайёрлашда ишлатиладиган тальк ҳамда каолин кукунлари сараланади.

Айни кунда фабрикада чиқарилаётган зичланган упа ташқи кўриниши ҳамда сифати жиҳатидан Франция упаларидан қолишмайди.

Корхона йилига 1 миллион 600 минг дона упа тайёрламоқда. Фабрика коллективи сочилувчан «Жемчуг» ҳамда «Фантазия» упаларини ҳам хотин-қизларга ҳавола этяпти.

— Корхонамиз,— дейди директор ўринбосари Зайниддин Собиров,— иккинчи квартал якунида «Союзпарфюмерпром» бўйича биринчи ўринни эгаллади, пул мукофоти ҳамда кўчма қизил байроқни қўлга киритдик».

Фабрика ишчилари навбатдаги квартал планини ҳам ортиғи билан бажариш мақсадида сидқидилдан меҳнат қилишмоқда.

Р. ИНОҒОМОВА.

ЯНГИ ПЛАСТИНКАЛАР

Тошкент грампластинкалар заводида машҳур «ДД» рок группасининг пластинкаси 50 минг нусхада чиқарилди. Ана шу пластинкага «Менга роль беришди», деб ном қўйилган. «Электроклуб» «Алиса», «Зодиак» группаларининг навбатдаги пластинкалари ҳам чиқарилди. Рус ва лўли романслари ҳамда қўшиқлари шайдолари Борис Рубашкин пластинкаларини олдилар. 23 та бошқа янгилик орасида А. Макаревичнинг яккахон қўшиқларидан иборат альбоми, «Музикали телетайп»нинг бешинчи сони ва шунга ўхшаш пластинкалар бор.

(ЎзТАГ).

ДОИМИЙ ҒАМХЎРЛИК КЕРАК

• Байналмилалчи жангчилар учун

Йигит киши Ватан олдидаги шарафли бурчини ўташ учун отланганда ота-она, ёр-биродар, барча яқин кишилари «ой бориб, омон қайт» дейишади. Оиладан ризқинг узилмасин, дея нон тишлатишади. То у Армиядан қайтгунча ўша нонни авайлаб асрашади, кўзларига суртишади.

Минг афсуски, мана шу нонни кўксига босганча, юрак-бағри бир умрга ўртанган ота-оналар ҳам йўқ эмас.

Тошкент районининг биргина Киров қишлоқ Советида истиқомат қилувчи 12 хонадон фарзанд доғида ёниб қолди...

Райондан ҳарбий хизматга кетган йигитларнинг 352 нафари афғон халқининг душманларига қарши курашда қатнашди. Шулардан 61 нафари Киров қишлоқ Советидан, 5 жангчи ногирон бўлиб қайтди.

Куни кеча «Тошкент», «Ленинград» совхозлари ҳамда район раҳбарлари 44 нафар байналмилалчи жангчилар билан учрашишди.

Йиғилганлар урушдан қайтмаган жанговар дўстларини хотирлаб, бир дақиқа сукут сақлашди. Сўнг район ҳарбий комиссари Аҳмад Юнусов даврани очди. Район партия комитети секретари Ҳалима Сайдалиева собиқ жангчиларга Афғонистон мустақиллигининг 70 йиллиги муносабати билан медаль, фахрий ёрлиқ ҳамда эсдалик совғалари топширди.

Совхоз директори Сайдулла Суннатов, сабзавот, полиз ва картошка экинлари илмий-тадқиқот институти партия комитети секретари Асқарали Ҳайдаров, «Тошкент» совхози директори Маҳамаджон Усмонов байналмилалчи жангчиларни мукофот билан муборакбод этди. Шу ерда тўпланганлар билан дилдан суҳбат бўлди.

Калинин районидаги механизациялашган кўчма колонна ишчиси Фарҳод Фасхиддинов уй қуриш учун ер участкаси олишга ҳуқуқим борми, деган савол билан мурожаат қилди. Совхоз директори М. Усмонов бу масала ижобий ҳал қилинишини айтди. Район ижроия комитети куни кеча барча байналмилалчи жангчиларга уй қуриш учун ер участкаси ажратиб берилиши ҳақида қарор чиқарилганлиги ҳам маълум қилинди.

Тошкент районидаги 4-механизациялашган кўчма колонна ишчиси Қурбонали Бойзоқов электр энергиясининг етишмаслиги туфайли хонадонларда кечга бориб чироқ хиралашиб ёки бутунлай ўчиб қолаётганлиги ва унинг чорасини кўришни совхоз раҳбарларидан илтимос қилди. 6-механизациялашган кўчма колонна ишчиси Нуршод Дўланбоев маҳаллага газ келган бўлишига қарамай, тўрт хонадон газлаштирилмай қолганини айтди.

Совхоз раҳбарлари юқоридаги камчиликларни тез орада бартараф этишга ваъда беришди. Шунингдек, уй-жой қурувчиларга материаллар топишда ёки енгил машина олишда ҳам иложи борича ёрдам кўрсатилади.

— Биз,— деди район матлубот жамияти раисининг ўринбосари Нўъмон Файзуллаев,— Киров қишлоқ Совети идораси ёнидаги 28-саноат магазинида алоҳида бўлим очаяпмиз. Калинин районининг «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозида истиқомат қилувчи, ўғли Афғонистонда ҳалок бўлган Мунаввар Юсупова оиласига моддий ёрдам бердик.

Учрашувда кўп муаммолар аниқланди, улардан баъзилари бугун-эрта тўлиқ ҳал бўлади. Баъзиларини район раҳбарлари қаттиқ назорат остига олдилар. Мақсад — собиқ «афғон йигитлари» ва уларнинг оилаларига эътиборни асло сусайтирмасликдир.

Р. УСМОНОВА.

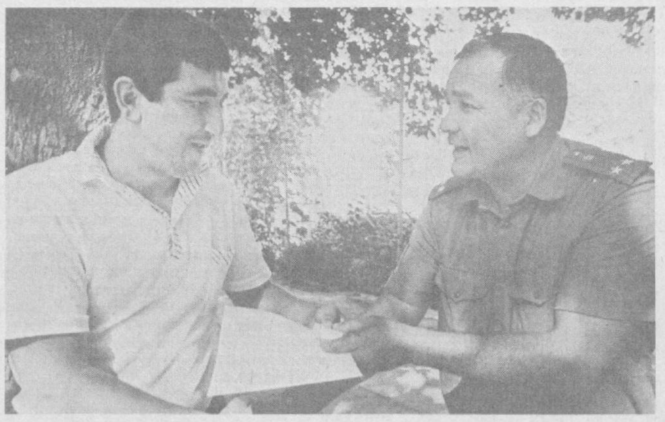

Суратларда: Учрашувдан лавҳалар. ● Суратчи А. ЗУФАРОВ.

Умаржон ЮСУФЖОНОВ

МЕҲРИБОН дўст, жафокаш биродаримиз — Тошкент область тайёрлов ва жўнатиш базасининг директори, уруш ва меҳнат ветерани, республика миқёсидаги пенсионер Умаржон Юсуфжонов орамиздан кетди.

Умаржон Юсуфжонов 1920 йилда Тошкентда оддий меҳнаткаш оиласида туғилди. Ўрта мактабни тамомлагач, ишчилар сафига қўшилиб, меҳнат фаолиятини бошлади. 1939 йил октябрь ойида Умаржон кўплар қатори Совет Армияси сафига чақирилди. 1941 йилнинг ёзида фашистлар Германияси Ватанимиз тупроғига бостириб кирган биринчи кунларданоқ жангга кириб, фронтнинг турли участкаларида мардлик кўрсатди, бир неча бор ярадор бўлишига қарамай, госпиталларда шифо топган ўзбек йигити Ватанни қаҳрамонларча ҳимоя қилди. Партия ва ҳукуматимиз гвардия лейтенанти Умаржон Юсуфжоновни бу ажойиб хизматлари учун бир неча медаллар ҳамда Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлади.

Урушдан кейинги йилларда Умаржон Юсуфжонов олий маълумот эгаси — товаршунос бўлиб етишди. 1950 йилдан то умрининг охирига қадар Тошкент область матлубот жамиятига қарашли тайёрлов ва жўнатиш базасида меҳнат қилди. У оддий ишчидан директор лавозимигача кўтарилиб, кўплаб шогирдлар етиштирди, коллектив ҳурматига сазовор бўлди.

1943 йилдан КПСС аъзоси, камтарин инсон, ажойиб ташкилотчи бўлган Умаржон Юсуфжоновнинг порлоқ хотираси қалбларимизда абадий яшайди.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

СЎНГГИ СОАТДА

ПАРИЖ. Франциянинг Ўрта денгиз соҳилида жойлашган Тулон ҳарбий портидан бугун эрталаб Франция ҳарбий денгиз кучларининг «МЕЗ» ҳарбий танкери чиқди ва Ливан соҳиллари томон йўл олди. Бу Франция ҳукумати «инсонпарварлик миссияси» доирасида, хусусан, Ливандан француз гражданларини олиб кетиш эҳтимоли учун Ўрта денгиз шарқий соҳилига юборган саккизинчи ҳарбий кемадир. Бу кема «ВАР» ҳарбий танкери билан биргаликда «Фош» авианосеци бошчилик қилаётган ҳарбий кемаларни ёнилғи билан таъминлаши лозим.

Франциянинг расмий раҳбарлари бу кемаларнинг вазифаси тинч вазифалар эканлигини таъкидласа ҳам матбуот буни шубҳа остига олмоқда. Саккизта кема инсонпарварлик тадбирига мутлақо ўхшамайдиган операцияда қатнашмоқда, деб таъкидлайди «Юманите» газетаси. Унинг ёзишича, Ливан ишларига ҳарбий йўл билан аралашиш хавфи одамларни ҳаяжонга солмоқда ҳамда ҳам христиан, ҳам мусулмон динидаги ливанликлар хавфсизлигини зарба остида қолдиради.

●

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штатида ҳаракат қилаётган Покистонпараст террорчи группа раҳбарларидан бири Муҳаммад Озод инқилобий Ҳиндистон ҳукуматига уруш эълон қилди. Муҳаммад Озод инқилобий Сринагар шаҳрида тарқатган баёнотда илгари қамоққа олинган террорчиларни озод қилиш ҳамда штатнинг қонун чиқарувчи мажлисининг мусулмонлар бирлашган фронти партиясидан сайланган аъзолари истеъфо бериши қатъий талаб қилинган. Акс ҳолда «Балакотдаги операция» деган группага бошчилик қилаётган инқилобий депутатлар ва бошқа «сотқинлар»дан ўч олиш, Кашмир водийсида террорчилик ҳаракатларининг янги туркумини ташкил этиш билан пўписа қилмоқда.

«Балакотдаги операция» группаси «Жамму ва Кашмирни озод қилиш фронти», «Талабаларнинг ислом уюшмаси» каби Покистонпараст йирик тўдалар билан биргаликда сўнгги кунларда Сринагар ҳамда штатнинг бошқа шаҳарларида юз берган жуда кўп портлашлар учун асосий жавобгардир.

●

ИСЛОМОБОД. Покистоннинг Панжоб вилоятидаги Лоҳур шаҳрида полиция патрули ўтказган рейд кутилмаган даражада натижали бўлди. Полициячилар шубҳали кўринган автомобилни тўхтатиб, ҳайдовчи ўриндиғи остидан ва машина двигателидан пухта яширилган героин солинган халтачаларни топдилар. Тартиб посбонлари Покистоннинг Афғонистон билан чегарадош шимоли-ғарбий районларидан Лохурга келган иккита наркотик моддалар билан яширин савдо қилувчилардан жуда яхши тозаланган 124 килограмм наркотик модда топиб олдилар.

Ҳалқаро ҳаёт

АҚШ КОНГРЕССИ МАЪҚУЛЛАДИ

ПНОМПЕНЬ. Кхмер томонларидан бирортасига ҳам Америка ҳарбий ёрдами берилмаслиги керак, дейилади Кхмер муҳожирларининг АҚШда жойлашган «Камбоджани қутқаринг!» деб аталган ташкилоти раиси Чанг Сонгнинг бу ерда эълон қилинган мақоласида.

АҚШ конгресси бу йил Камбоджа оппозицияси учта тўдасидан иккитасига Америка қурол-яроғларини етказиб беришни маъқуллади.

АҚШ маъмурияти оппозициядаги «нокоммунистик» тўдаларга етказиб берилаётган ҳарбий анжомлар ҳозирги вақтда оппозициячилар коалициясининг ҳарбий жиҳатдан энг қудратли қисми «Қизил Кхмерлар»га тенглашишга эришишга умид қилмоқда, деб ёзади Кхмер муҳожирларининг вакили. Бироқ, деб давом этади у, бу қурол кхмерларга қарши ишлатилади. «Мен барча америкаликларни камбоджаликлар ўлдирилишини тўхтатишда ёрдам беришга чақираман. Американинг ёрдами гуманитар эҳтиёжларга қаратилиши, Камбоджа можаросини сиёсий йўл билан ҳал этиш доирасида Ватанига қайтиши лозим бўлган Камбоджа қочоқларига билим бериш ва уларга касб ўргатиш мақсадларига хизмат қилиши лозим».

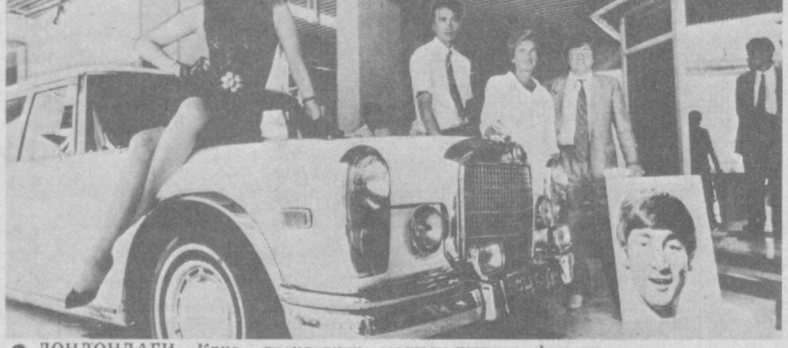

● ЛОНДОНДАГИ «Кристиз» аукционида турли ноёб санъат асарлари ҳамда ёдгорликлар ким ошдига сотилиб турилади. Яқинда миллионларнинг севимли кишиси ва машҳур Джон Уинстон Ленноннинг автомобили ким ошди савдосига қўйилиб финляндиялик коллекционер томонидан 234 минг долларга сотиб олинди.

ТАСС фотохроникаси.

ДИҚҚАТ:

ЧИЛОНЗОРДА ҚОВУН САЙИЛИ

Ёз ниҳоясига келиб, табиатнинг турфа неъматлари — сархил мевалар, полиз ва сабзавот маҳсулотлари чинакам ширага тўлган бир пайтда пойтахтимизнинг турли жойларида сайиллар ўтказиш анъанага айланиб қолди. Ўзига хос ҳосил байрами бўлган бундай тадбирлардан бири 26—27 август кунлари Ўзбекистон комсомоли 40 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғида ҳам ўтказилаётир.

Бу ердаги Қовун сайлида Хўжа Насриддин, Деҳқонбобо, Алдаркўса каби халқнинг севимли қаҳрамонлари меҳмон бўладилар. Боғга ташриф буюрганлар дорвозлар, қизиқчилар, аскиячилар ва полвонлар иштирокидаги томошаларни кўрадилар. Севимли хонанда, созанда ва раққосалар ўз санъатларини намойиш этишади.

Байрам қатнашчилари шу куни Сирдарё область миришкор деҳқонлари билан учрашиб, улар етиштирган турли навдаги ширин-шакар қовун-тарвузлар ва бошқа полиз маҳсулотларидан харид қилишлари мумкин. Ширинакида ғолиб чиққан миришкорларга боғ маъмурияти махсус мукофотлар ҳам таъсис этган.

У. ҲИКМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ВА ҚАЙТА ЎҚИТИШ ИНСТИТУТИ ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ректор, кадрлар малакасини ошириш ва қайта ўқитиш бўйича проректор, илмий-методик ишлар бўйича проректор.

Конкурсда илмий даража ва унвонга, халқ таълими ходимлари малакасини ошириш соҳасида раҳбарлик ва ўқитувчилик малакаси ва иш тажрибасига эга бўлган кишилар қатнаша оладилар.

ИЖТИМОИЙ ФАНЛАР КАФЕДРАЛАРИ БЎЙИЧА:

мудир — профессор, фалсафа фанлари доктори (фалсафа фанлари кандидати, доцент);

доцентлар (иқтисод фанлари кандидати, илмий коммунизм фанлари кандидати);

катта ўқитувчилар (тарих фанлари кандидати, юридик фанлар кандидати).

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

ПЕДАГОГИКА ВА ПСИХОЛОГИЯ:

катта ўқитувчи: (педагогика фанлари кандидати, таълим рус тилида олиб борилади).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: 700100, Тошкент шаҳри, Педагогик кўчаси, 64-уй.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СССР Давлат интурист комитети

«СРЕДАЗИНТУРИСТСПЕЦРЕМСТРОЙ» трестининг янги ташкил этилган

ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ ВА ИШГА ТУШИРИШ-СОЗЛАШ БОШҚАРМАСИГА:

катта прораблар, прораблар, электр подъёмниклар (лифтлар) кабель, ёритиш, куч тармоқлари, контроль-ўлчов приборлари ва автоматлар монтажи, уларни созлаш ва ремонт қилиш бўйича мастерлар, электр пайвандчилар, газ пайвандчилар, контроль-ўлчов приборлари ва (лифтлар)нинг монтажчилари, ички санитария-техника автоматларнинг созловчилари, электр подёмниклар (лифтлар)нинг монтажчилари, ички санитария-техника системалари ва ускуналарини созловчилар, санитария-техника системалари узелларини ва деталларини тайёрлаш бўйича слесарлар, кабель системалари бўйича электр монтажчилар, электр монтажчи-созловчилар, ёритиш ва ёритгич тармоқлар бўйича электр монтажчилар, куч тармоқлари ва электр асбоб-ускуналари бўйича электр монтажчилар, қурилиш, электр слесарлари.

МЕҲНАТГА ИШБАЙ-МУКОФОТ ТАРЗИДА ҲАҚ ТЎЛАНАДИ.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари объектларига командировкаларга чиқиб турилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй ёки Киров район аҳолини ишга жойлаштириш бўлими — Энгельс кўчаси, 48-уй.

МЕН БУ ГАЗЕТАГА ОБУНА БЎЛДИМ. СИЗ-ЧИ?

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ВАҚТ ҒАНИМАТ, ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

Ҳурматли газетхонлар! 1990 йил газета ва журналлари учун обуна қилиш давом этмоқда. Келаси йил ҳам «Тошкент ҳақиқати» газетасини мунтазам олиб туришни истасангиз шу кунларда унга обуна бўлишни унутманг. Бунинг учун «Союзпечать» агентлигига ёки иш жойингизнинг, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилсангиз бўлади. Улар Сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади.

«Тошкент ҳақиқати»га обуна исталган муддат учун чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Газетанинг ОБУНА БАҲОСИ бир йилга — 7 сўм 68 тийин, олти ойга — 3 сўм 84 тийин.

БОЛАЛАР МУАССАСАЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

Республикамиз пойтахтида янги ташкил топган маданий мувофиқлаштириш маркази ўз фаолиятини хўжалик ҳисобида олиб бормоқда. Моҳир педагог-санъаткор бошчилик қилаётган бу марказ болаларда бадиий ижодкорлик қобилиятини ўстириш мақсадида бир неча секция ва тўгараклар тузади.

Болалар боғчалари ва клублари билан ҳам яқин ҳамкорликда иш олиб бориш тадбирлари кўриб чиқилди. Марказ бу каби муассасаларни ремонт қилиш ва бадиий жиҳозлаш билан шуғулланади. Келгусида музика чолғу асбобларини ремонт қилиш, хайрия концертларини уюштириш ҳам кўзда тутилган.

С. ОДИЛОВА.

БИЛИМ ЮРТИГА ЁТОҚХОНАЛАР

Пойтахтимизнинг 22-ҳунар-техника билим юртида юзлаб талабалар чеварлик касбини ўрганмоқдалар. Уларнинг аксариятини республикамизнинг турли бурчакларидан келган ёшлар ташкил этади. Шу сабабли ҳам айни кунларда Виктор Малясов кўчасида 2 та 9 қаватли ётоқхоналар бунёд этилмоқда. Бу вазифани Тошкентнинг моҳир қурувчиларидан республикада хизмат кўрсатган бинокор Қ. Йўлдошев бошлиқ комплекс бригадаси ўз зиммасига олган.

153-трестнинг 9-қурилиш бошқармасига қарашли мазкур бригада аъзолари қураётган ушбу ётоқхоналарда 850 киши истиқомат қилади. Ётоқхоналарда спорт зали, мажлислар зали, кутубхона ҳамда ошхона бунёд этилмоқда.

С. САЪДУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916; 325748; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; БЎЛИМЛАР: идеология — 325778; агросаноат — 325647; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий советлар ҳаёти — 325733; социал масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи совет қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Р—11909 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Б.—1670. Индекс: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12